

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Tizenharmadik évfolyam
2002. szeptember

Tartalom

Tanulmány

Hogyan prédikáljunk az Újszövetség igéi alapján? Szathmári Sándor: Az eszkatologikus textusok.....	391
---	-----

Tanulószo

Tunyogi Lehel: Szolgálatvállalás és szolgálatteljesítés. 2Korinthus 4,1–2.....	398
--	-----

Vasárnapi prédikációk

Juhász Attila: Hála. Zsoltárok 50,23a.....	400
Kováts László: Miért jött Jézus? 1Timóteus 1,15.....	402
Pálfi József: Tökéletesek, erősek, tiszták, állhatatosak. 1Péter 5,10	406
Somfalvi Edit: Az igazi kincs. Máté 6,19–21	408
Szász T. Tibor: Kicsoda Krisztus? János 14,6.....	410

Prédikáció szórványvasárnapra

Orbán Lajos: Fogadjátok be egymást! Róma 15,1–7.....	413
--	-----

A Genezáret partján

Ván Benjámin: Csomoros jegyenye.	416
---------------------------------------	-----

Alkalmi prédikációk

Ifjúsági bibliaóra:

Móra László Tibor: István, az első vértanú. Apostolok Cselekedetei 6,8–15; 7,58–60.....	418
---	-----

Rádióprédikáció:

Szalay Pál: Az Úr lát. 1Mózes 22,1–14	420
---	-----

Keresztelési igehirdetés:

Dobre Edvin: Beteljesedett ígéret. 1Sámuel 1,26–28	421
--	-----

Esketési igehirdetés:

Jakab Mihály Gyula: Legyetek só, legyetek világgosság... Máté 5,13–16.....	422
--	-----

Temetési igehirdetés:

Bóné Lajos: Bizonyosság Istennek az Ő ígéretéhez való hűségéről. Zsoltárok 91,15–16.....	424
--	-----

Varga László: Betelve az étellel. 1Mózes 25,8–10.....	425
---	-----

Versek szórványvasárnapra	428
---------------------------------	-----

A borítólapon Gy. Szabó Béla metszete

Hátlapon

Gyurcsó István: *Az unokák megszületnek...* című verse

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenci Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
Kéziratokat nem őrztünk meg és nem küldünk vissza
Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály
Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea
ISSN 0254-4458

Tanulmány

Hogyan prédikáljunk az Újszövetség igéi alapján?

Szathmári Sándor

Az eszkatologikus textusok

Az eszkatologikus textusok megértésének alapkérdése (a hit)

Tekintettel arra, hogy az Ószövetség tárgyalásánál nem került sor az eszkatológiai textusok hermeneutikájára, vissza kell nyúlni bevezetésképpen az *Ószövetség legtipikusabb és legklasszikusabb eszkatológiai textusához*, a Dán 12,1–3-hoz. Bár az eszkatológia az egész Ószöveséget átfogja attól kezdve, hogy Isten a maga létét, nevét a „Leszek”-ben határozta meg, második Ézsaiáson át, aki Isten királyságát úgy hirdeti meg, hogy az a múlt egyetlen eseményéhez nem hasonlítható, minden előző ígéretet messze túlhalad, mégis Dániel könyve az Ószövetség, sőt az egész Biblia eszkatologikus értelmezésének kulcskönyve. Innen kell egy fonalat húzni a Jelenések könyvéig, és erre a fonatra függeszthető fel az Újszövetség valamennyi eszkatologikus textusa.

Mi adja az említett dánieli textusnak ezt a sajátos veretét és jelentőségét? Azt szokták mondani, hogy a feltámadás képzetének a megjelenése az Ószövetség reménységében nem genuin izráeli jelenség. Ez a szemlélet azonban éppen a dánieli textus értelmezése révén módosult. Mélyreható kutatások kiderítették, hogy *Izráel az esetleges idegen hatásokat úgy átalakította és áthatotta, hogy ez a reménység Izráel hitének szövetség-teológiai mélységeibe gyökerezik*. Az Izráelben olyan jelentős theodicea gondolata szóval meg ebben. A theodicea Izráelben azt jelentette, hogy a vallás és élet megfelel egymásnak. Isten igazságának érvényesülni kell az életben, hiszen Izráel hite szerint a halál után nincs folytatása a létnek, legalábbis olyan folytatásról nem lehet beszélni, ahol az ember Isten cselekedeteinek a részese lesz (Zsolt 88,11–13; Ézs 28,17–20). A Jób történet nagyon nehezen érthető textusa is (19,25–26) azt akarja elmondani, hogy Isten igazságának valamikor – Jób életében, élete végén, vagy életén túl – fel kell ragyognia. Izráel IV Antiochus Epiphanes idejében olyan helyzetbe került, hogy sokan életükkel fizettek hithűségükért. De hogyan fog kiderülni, hogy kik voltak az igazak és gonoszok Izráelen belül is, és hogyan fog Isten igazsága felragyogni az igazakon, ítélete pedig hogyan fog megmutatkozni az őket kínzó felett? Mikor nyilvánvaló lett, hogy ez ebben az életben nem derülhet ki, akkor szólal meg a prófécia: majd a feltámadásban fogja Isten a maga dicsőségét felragyogtatni az igazakon, ítéletét megmutatni a gonoszokon. 2Makk 7 szerint a szír király egy anyának hét gyermekét kínoztatja halálra; a 14. vers megfogalmazza azt a reménységét, mely anyát és gyermekeit, valamint az egész Izráelt élte ebben a korban: „Vigasztaló nekünk emberkéz által veszni el, ha belekapaszkodhatunk abba az Isten adta reménységbe, hogy föltámaszt minket: Ám a te számodra nincs feltámadás az életre.”

Így jelenik meg Izráelben a halál utáni élet reménysége, de egyben itt válik el az izráeli reménység sajátossága és egyedülálló üzenete minden más reményről. A pogányok reménysége az volt, hogy az ember betör a halál birodalmába, hiszen az ember az élet tulajdonosa, úgyhogy a feltámadás vagy a halál utáni élet lehetősége minden vallásban és filozófiában az autonóm ember győzelmét jelentette a halál felett. Ezért irtózott

Izráel magától a halál utáni élet gondolatától is. Izráelben az ember nem rendelkezik az étellel, azért nincs és nem is lehet élet a halál után Izráel gondolkozásának és hitének első korszakában. – *Amikor mégis megjelenik a feltámadás képzete, itt nem az ember győz a halál felett, mégcsak nem is egyéni üdvjéről van szó, hanem Isten királyságának, Isten igazságának a diadaláról. Ez az Ószövetség sajátos szemlélete. A feltámadás Isten diadala, melyet szenvedő népe életében megmutat, vagyis szövetségének a halál sem vethet gátat.*

Ez a gondolat szólal meg Ezékiel látomásában, amikor a csontok megelevenedéséről szól. A feltámadás ószövetségi gyökerei tárulnak fel itt: Isten előtt nincs akadály, Babilonban sínylődő népét meg fogja váltani, a koporsót és a halált meg fogja nyitni, és új életre, új reménységre fogja népét eljuttatni. Milyen megszükitése és összetörése ennek a reménységnek a halhatatlanság képzete, melyből pontosan az ószövetségi reménység szíve, az eszkatologikus messiási reménység hiányzik. Az Ószövetség reménysége az Exodusból vezet a babiloni fogságból való szabaduláson át a dánieli textusig. *Egyéni üdvre korlátozódó, történeti összefüggésből kiszakított reménységet az Ószövetség nem ismer. A reménység Isten és az Ő népe szövetségi közösségére épül, és a megkezdett mű végső kiteljesedésére tekint.* Nem az a kérdés, mi lesz a halottakkal, mert antropológiai síkon Izráeltől ez a kérdés teljesen idegen, hanem az a kérdés: mi lesz azokkal, akiket Ő kiválasztott és akik életüket teszik le az Ő ügyéért, sőt mi lesz az Ő ügyével, az Ő királyságával. Az eszkatologikus textusok nyitjához vezető legitim kérdés: Istennek övéivel való szövetsége. Amikor a Zsoltárok könyvében a halál utáni élet reménysége megszólal, az átélt istenközösség összetörhetetlenségének a hite szólal meg, vagyis az a bizonyosság, hogy amit Isten ebben az életben nyújtott övéinek az nem lehet semmivé, és nem érhet véget (16,9–11; 73,21–26). Ez utóbbi idézet mutatja, hogy a reménység alapja nem valamiféle immanens antropológiai bázis (ha elenyészik is testem és szívem), hanem egyedül Isten szeretetében és kegyelmében gyökerezik. Az Ószövetség magát az életet tartotta az Isten legnagyobb ajándékának, ezért a tudósok szerint egészen páratlan vallomás az, ami a Zsoltárok könyvében megszólal: „Mert szereteted az életnél is jobb.” (63,4) Erre az életnél is nagyobb, életen is túlmutató szeretetre épül fel az Ószövetség eszkatológiája.

Innen húzhatjuk meg a vonalat az Újszövetségig, mert Jézus szava erre az ószövetségi bázisra épül tovább. A szadduceusok megkérdézik a feltámadás felől, mert ők ezt abszurdnak tartják. Jézus nem az emberi lélek természetéből indul ki, hiszen az ember önmagában halott, és Jézus szerint Isten mind a testet, mind a lelket elvesztheti a gye-hennában (Mt 10,28). Ehelyett arról az Istenről beszél, aki Mózeset úgy szólította meg a pusztában, mint Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak Istene. Isten hűséges marad népéhez, önmagát tovább is együtt említi az ősatyákkal. Ezek nem lehetnek halottak, mert Isten, aki él, a maga közösségében tartja azokat, akik egykor közösségében voltak. *Erre a szövetségre épül Jézus szerint a feltámadás hite. Akik Istennek a fiai voltak ezen a földön, azok a feltámadásban lehetnek igazán fiaivá, hozzá hasonlók:* „és az Isten fiai lesznek, mivel a feltámadás fiai” (Lk 20,36) Isten szeretete ezeket a fiakat már a földön belsőleg magához tette hasonlókká (1Pt 1,3). Lelkéből adott nekik (Róm 8,23), és hátra van még a fiúvátétel teljessége (1Jn 3,1–2).

Az eszkatologikus textusokban az a reménység szólal meg, hogy amit Isten a Szentlélek által az emberben elkezdett, amikor újjászülte és a maga életéből adott neki, az folytatódni fog. Nem arról van szó, hogy a halál után valami olyan kezdődik, amiből az ember itt még nem látott és nem kapott semmit. Sőt inkább az bontakozik ki, ami a Szentlélek által már itt jelen van. Isten nem ott kezdi a művét, hanem ott csak befejezi amit elkezdett. A páli teológia éppen azért kedveli a zálog, foglalo kifejezéseket, amikor

az eljövendő teljességről beszél. „Az Isten pedig, aki minket erre felkészített, zálogul adta nekünk a Lelket.” (2Kor 5,5) Az eszkatologikus textusokban szinte kivétel nélkül erre az összefüggésre bukkanunk: egy olyan folyamat befejező szakasza az eljövendő világ, melynek előző eseményei a földön elkezdődtek (Ef 2,4–7; 8,28–30). A Lélek az új világ első zsengeje közöttünk, sőt bennünk van (Róm 8,23; 5,5). Aki hisz Jézusban már most átment a halálból az életre (Jn 5,24). Az eszkaton betört a jelenbe. *Ez az újszövetségi eszkatológia specifikuma, mely az ószövetségivel összeköti, de attól egyben el is választja.* Az eszkatologikus textusok kulcsához Jézusnak a Lázár sírjánál elhangzott szavai vezetnek el: „Jézus azt mondta neki: Feltámad a te testvéred. Márta így válaszolt: Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor, az utolsó napon. Jézus ekkor azt mondta neki: Én vagyok a feltámadás és az élet...” (Jn 11,23–25) *Márta szavaiban Izráel reménysége szólal meg: a napok végén majd el fog érkezni az eszkaton, a feltámadás e világba. Jézus ezt helyreigazítja, amikor személyében az eszkatologikus feltámadás és élet jelenlétéről beszél.* Itt van az eljövendő világ, mégpedig az ember számára megélhető valóságként, életként. Ez az élet a Jézus személyéhez kötött élet a benne való hitben lesz az emberé. Ennek az életnek a megjelenési módja azonban egészen különös módon a halál, és ezért a feltámadás (Róm 6,3–5; Gal 2,20). A Krisztus halálában és feltámadásában részesedett ember vágyik a Krisztus teljes uralma átélésére. Legklasszikusabban Pál szavaiban jut ez kifejezésre: „Mindezt pedig azért teszem, hogy megismerjem Őt és feltámadása erejét, hogy mindenképpen eljussak a halálból való feltámadásra.” (Fil 3,10–11) Szeretné Pál átélni e földön, hogy Krisztus feltámadása mit tud vele tenni és benne véghezvinni, de szeretné Krisztus uralmát a halál után is megtapasztalni.

Az eszkatologikus textusok egyik kulcsszava, mint láttuk, a feltámadás, mely Ezékiel látomásán elkezdve Dánielen át elvezet Jézusnak a szaduceusokkal folytatott vitájához, majd a Lázár sírjánál elhangzott szavaihoz, ezen túl Jézus feltámadásáig, a benne való feltámadáshoz, új élethez, végül a halálból való feltámadás reménységéhez. Ennek a szónak több szinten megszólaló, gazdagon árnyalt kifejezése nélkül ezek a textusok elérhetetlenek.

Mit hirdessünk ezeknek a textusoknak az alapján? Ezek a textusok az emberi élet igazi transzcendenciáját hirdetik, de az immanenciába gyökerezve. Ebben van a mai ember számára ennek az üzenetnek a releváns volta. A mai ember szeretne földközelen, emberközelen maradni, de mégis kilépni a zártságból, a tágasságba, az élet nagy távlatába. Ezt elvesztette, ezért az élet értelmetlenségének, sőt az egész mindenség értelmetlenségének a szorításában él. A mai embert az Istentől való elhagyatottságnak az érzése szorongatja, a kárhozat, mely nem más, mint az egész mindenség értelmetlenségének és végső halálba hullásának a hite. *Ebből a zártságból hirdet kivezető utat az eszkatológia.* Novalis szép hasonlata szerint az ember kunyhóban él, holott a kunyhó falán ajtó van, mely katedrálisba vezet, de az ember sokszor élete végéig sem találja meg ezt az ajtót. *Az emberlét tágasságába vezető ajtó azonban nem kifele, hanem befele nyílik, az ember befele hatolva élheti át életének végtelen gazdagságát.* Több az élet annál, mint amit evésben, ivásban, jólétben, gazdagságban ki lehetne fejteni. És az ember önmagát sem csaphatja be, mert „aki meg akarja tartani az életét, elveszti azt”. „Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszti, vagy romlásba viszi?” (Lk 9,25) Az ember nem szappanbuborék, hanem tojás, így fogalmazta meg az emberi élet titkát egy misszionárius. Az emberben elrejtett életlehetőségek, életcsírák vannak, de isteni érintésre, Krisztus Lelkének hatására van szükség, hogy az ember újjászülessen, és embervoltának arra a tágasságára, szépségére eljusson, amit a Biblia így fogalmaz meg: új élet, második Ádám.

*Az eszkatológiai látás azt hirdeti, hogy Isten Lelke megragadja az embert, és önmagánál is nagyobb életcélok szolgálatába állítja. Ezek a célok és ezek az ígéretek az emberi életet állandóan frissen tartják. Az ember nem állhat meg egy pontján az életének, saját erőtlenségeibe és kudarcaiba belegubancolódva, valamiféle leszázalékolt, takaréklángon élő életet élve, mert a Lélek vezet és hajt tovább, Isten ígéreteinek és ajándékainak a megragadására késztet. Az eljövendő világ fényeinek és ígéreteinek a vonzásában élve az ember szabadságot kap arra, hogy merjen élni, önmagát nem féltve, a kudarcoktól, kockázatoktól sem félve. A majdnem halálra kövezett Pál felkél és ő vigasztalja a többieket így: „...maradjanak meg a hitben, mivel sok nyomorúságon át kell bemennünk az Isten országába” (ApCsel 14,32) El tudja felejteni, amik háta mögött vannak, mert nagyobb reménység van előtte, aminek a megragadására tör (Fil 3,12–14). Majd a feltámadás erejére hivatkozva azt mondja: „Mindenütt szorongatnak minket, de nem szorítanak be, kétségeskedünk, de nem esünk kétségbe; üldözöttek vagyunk, de nem elhagyottak, letipornak, de nem pusztulunk el.” (2Kor 4,8) *Ilyen erővel való telítettséget, ilyen küzdőkészséget, ilyen célratörést, ilyen belső szellemi igényességet, ilyen mindennekfelett és mindenek ellenére való győzelmes életet jelent az eszkatológiai látás az embernek.**

A hirdetnivaló egyetlen szeletére mutattam rá, ezt is szándékosan a mai ember életérzéseit és életigényeit figyelembe vevő módon fogalmaztam meg, hogy arra utalhassak: olyan üzenetről van szó, mely nem idegen korunk emberétől, sőt az életet kereső ember számára nélkülözhetetlen. Az eszkatológia az eget és a földet egyszerre nyitja meg az ember számára.

Az eszkatológiai textusok szolgálatra indítanak (a reménység)

Pál az eskaton új üzenetét így fogalmazta meg: „Ha tehát feltámadtatok Krisztussal, azokat keressétek, amik odafent vannak... Az odafentvalókra törekedjétek, ne a földiekre.” (Kol 3,1–2) Első pillanatra úgy látszik, mintha Pál ezzel a két mondattal a keresztyének figyelmét elvonná a földi élet valóságos feladataitól, mintegy kiemelve őket ennek a világnak a köréből. Mintha arra biztatná őket, hogy ezután egyedül kegyességüknek éljenek. Pedig éppen az ellenkezőjéről van szó. E bevezető szakasz után ugyanis Pál a Krisztusban való új élet következményeit mutatja meg a közösségi élet, a családi élet és a társadalmi élet összefüggésében.

Az eszkatológiai textusok egy másik csoportját vesszük most vizsgálat alá, melyben ez a mondanivaló szólal meg: Krisztus feltámadásának erőiből, a mennyei világ javából lehet gazdagon meríteni, és a keresztyéneknek nem is lehet más feladatuk, minthogy tele kézzel, tele szívvel álljanak az emberek és a világ elé, és a világ életébe vigyék bele, sugározzák bele ezeket a diadalmas és szabadító erőket. Az előző pontban azokat a textusokat néztük, melyek az emberi életet gazdagító eszkatológiai ajándékokat mutatják fel. Most viszont azokat a textusokat nézzük, melyben az ember feladata lesz az, hogy benne Krisztus élete és lelkülete jelenjen meg az embervilág javára. A menny és a föld, az odafent és idelent ellentéte tehát nem térben keresendő, hanem életminőségben. Az a földi szemlélet, amelyben az ember zsugori módjára, kegyességének szűk körében él és magának gyűjt, áll szemben azzal a mennyei szemlélettel, melyben az ember, Krisztus Lelkétől vezetve tékozló módon osztogatja Isten javait, benne a saját életét is másoknak. A földi, világi, emberi élet helyzetei és kérdései feladatokká és alkalmakká válnak, hogy ebben az az újfajta életstílus teremtsen másokat gazdagító, szabadító megoldásokat.

Ennek a szolgálatnak egyik legfontosabb része: az eljövendő világ nagyszerű látását, mely a reménység erőt hordozza, belevinni és belesugározni a világ életébe, nyo-

morúságaiba és feszültségeibe. „De új eget és új földet várunk az Ő ígérete szerint, amelyben igazság lakik.” (2Pt 3,13) Sokan azonban nem látják, hogy a reménység és ítélet feszültségében mit is kell hirdetni. Valóban az eszkatologikus textusok egy része tele van az ítélet gondolatával. Különösen a Jelenések könyve a zsidó apokaliptika képanyagát felhasználva a világra váró jajokról beszél, és megmutatja azt a mélységet, mely a világot, vagy a világ egy részét elnyeléssel fenyegeti. *Hogyan hirdessük ezt az ítéletet?* Isten valóban megakadályozza azt, hogy a gonoszság démoni erői, a halál és a bűn erői az embert és annak világát elpusztítsák. Isten szabadító Isten és nem engedi meg, hogy alkotásai és művének koronája, az ember eltorzuljon és démoni erők játékszere legyen. Isten a bűn erőinek, melyek az embert megsemmisüléssel fenyegetik, az erőszaknak, a gyűlöletnek, a gyilkolásnak, a háború démonainak, a sötétség és gonoszság életet megbénító hatalmának újra és újra nemet parancsol a történelemben és az embert megmenti. Ezekben az ítéletekben nem történik más, mint amit Jézus mondott: „Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett.” (Lk 19,10) *Ezek az ítéletek az emberért, az ember jövőjéért történnek. De ezekről az ítéletekről öncélúan nem lehet beszélni.* Ezek egy nagy jövő felé segítik a világot. A cél az, hogy a régiek elmúljanak és újjá legyen minden. Jézus szava így hangzik: „Íme újjáteremték mindent.” (Jel 21,5) Isten végső célja a megújított embervilág, melyben már nincs halál, gyász, jajkiáltás és fájdalom, melyben a szomjazó az élet vizének forrására talál (Jel 21,4–6), melyben Isten uralma és igazsága betölti a földet (Ézs 11,1–9; Jel 21,1–8). Csak ebben az összefüggésben van értelme beszélni az ítéletről. Így viszont az derül ki, hogy van értelme a világ vajúdásának és gyötrelmének, szenvedésének és jajának, mert ebből egy új világ születik. Ezt az új világot kell hirdetni, mely eljövendő, sőt, amely új vonásaival, új látásaival már a jelenbe betör. *Ez az új világ emberarcú világ.* A szelídeknek, az irgalmasoknak, a tiszta szívűeknek, az igazságot keresőknek a világa. Dániel látásában a négy világbirodalomnak állatarca van, mert vére és erőszakra épülnek, de Isten királyságát az Emberfia reprezentálja. Isten eljövendő világa emberarcú világ, és ahol ez az emberarc felragyog a történelem folyamán, ott Isten erről a világról ad jelt. Krisztus tanításában a Hegyi Beszédben és a Szentlélek erejében jelent meg ez az új világ és az *egyház szolgálata abban van, hogy az eszkaton erőivel már most ezt az emberarcú közösséget formálja a gyülekezetben, a családban és a társadalomban.*

Az új égnek és az új földnek ez a látása teszi hallatlanul értékesé számunkra a jelen földet és eget. Ha Isten szeretetében a világnak ilyen jövőt szánt, akkor mi ennek a jövőnek a világosságában láthatjuk már a jelent is; szinte elébe mehetünk az ígéretnek és a mennyei Jeruzsálem világosságát és dicsőségét rávetíthetjük a jelenre, és ez a reménység az élet megváltoztatásához és átalakításához vezető szabadság ereje lesz. Az uppsalai nagygyűlésen ez a határozat született: „Bízva Isten megújító erőiben felhívunk benneteket, menjetek elébe Isten királyságának, és hagyjátok, hogy az új teremtés már most láthatóvá legyen, melyet majd Krisztus eljövetele fog beteljesíteni.” *Az eszkatológiát jól értett egyház szolgálatában és istentiszteletében a Jézus kicsinyei iránti lehajlás, a gyengék, erőtlének, megaláztatottak, elnyomottak, jognélküliek, megnyomorítottak iránti szolidaritás megmutatása elmaradhatatlan.* Azt a szolgálatot, melyből ez a vonás hiányzik Jézus nem fogadja el: „Bizony mondom nektek: amit nem cselekedtek egygyel a legkisebbek közül, énvelem nem cselekedtetek.” (Mt 24,25)

Az eszkatologikus textusok a vigasztalás forrásai (a szeretet)

Jézus a tékozló fiú történetében Isten érthetetlen szeretetének a vonásait villantja fel. Isten úgy várja fiát haza, hogy elébe megy, megölelgeti és megcsókolgatja, az otthon minden gazdagságát és szépségét kitarja előtte úgy, hogy az öröm és vigasság muzsikája csendül ki a házból. Az apa kifejezetten együtt akar vigadni megtalált fiával: „És elkezdtek vigadozni.” (Lk 15,24) Egy írásmagyarázó ezt így fogalmazta meg: Isten öröme a bűnös ember. Ha ilyen az Isten és ezt készíti ezen a földön már hazaérkezett gyermekeinek, mennyivel inkább örömmel és vigassággal van tele az eszkaton. *Az eszkatotógiai textusok harmadik csoportja a szenvedő és küzdő egyháznak hirdet vigasztalást. Az Ószövetségben Deuteroézsaiás egész próféciája tele van ezzel a vigasztaló gondolattal: Isten olyan örömet készít, melyben feledtetni akarja népével a fogság minden gyötrelmét és szenvedését. „A hegyek és halmok vígan ujjonganak előttetek, és a mező fái mind tapsolnak. A tövis helyén ciprus nő, a csalán helyén mirtusz nő. Az Úr dicsőségére lesz ez, örök jelül, mely nem pusztul el.” (Ézs 55,12–13) Ezek a textusok mutatják, hogy az eszkatológiában kitörölhetetlenül benne van az, hogy Isten népével akar együtt örülni. Az egyház a Bárány menyegzőjére vár: „Amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el Isten az Őt szeretőknak.” (1Kor 2,9) Isten városa úgy száll alá, mint férje számára felékesített menyasszony. Isten és népe együtt-létének és közösségének minden eddigit felülmúló öröme, gazdagsága és dicsősége kezdődik el. A Jelenések könyve tele van olyan eszkatologikus textusokkal, melyekben az Ura szolgálatát hűségesen végző egyház gazdag jutalmat nyer, örökségül kap mindent. „Aki győz, annak megadom, hogy egyék az élet fájáról... Aki győz, annak nem árt a második halál... Aki győz, annak adok az elrejtett mannából... Aki győz... annak adom a hajnalcsillagot... Aki győz, az öltöztetik fehér ruhába... Aki győz, azt oszloppá teszem az én Istenem templomában... Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én királyi székemen...” (Jel 2–7,11.17.28; 3–5.12.21). Ezek az eszkatologikus textusok az utóbbi időben mintha megrövidültek volna, pedig ahol szolgálatról van szó, ott szó van Jézus szótárában a szolgálat jutalmáról is. „Aki szereti az életét, elveszti azt; aki pedig gyűlöli az életét e világon, örök életre őrzi meg azt. Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.” (Jn 12,25–26) Az Isten oltárára tett életnek, a halálíg hűséges szolgálatnak dicsősége van. Jézus tudta, hogy a keresztre odaadott élet fölött ott ragyog Isten dicsősége, azért is nevezte a keresztet megdicsőülésnek, és azért is beszélt a halálát félelemmel fogadó tanítványoknak a megdicsőülés titkáról. A szolgáló egyház Isten dicsőségére váró egyház: „Mert a mi pillanatnyi kis szenvedésünk minden mértéket meghaladó nagy, örök dicsőséget szerez nekünk.” (2Kor 4,17) „Legyen derekatok felőveve, és lámpásotok meggyújtva. Ti pedig legyetek hasonlók az olyan emberekhez, akik várják, mikor tér vissza uruk a menyegzőről... Bizony mondom nektek, hogy felövezi magát, asztalhoz ülteti őket, odamegy és felszolgál nekik.” (Lk 12,35–37) *Jézus a szolgálatnak nagyon bőséges jutalmáról beszél, százszor annyit kap a földön, ha érte valaki valamit odahagyott és a jövődő világban örök életet (Mk 10,28–30). Az eszkatologikus textusoknak ez az aspektusa a szeretet, mely mindig tartogat meglepetéseket, új örömeket, még további ígéretek. „Boldogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzőjének vacsorájára.” (Jel 19,9)**

Az eszkatológikus textusokat három csoportra osztottuk, aszerint, hogy benne inkább a hit, vagy a reménység, vagy a szeretet üzenete szólalt meg erőteljesebben.

A *hit* aspektusából nézve az eszkatológikus textusok azt hirdetik, hogy Isten ígéreteit betöltötte és eljött, hogy megváltsa népét és az egész világot. Istennek ez a műve megnyitja az eget az ember előtt: „én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek.” (Jn 10,10) Ez a mű még további beteljesedésre vár, a fiúság öröme mellé a fiúság nagy örökségét ígéri. Ennek az üzenetnek a kulcsszava a *feltámadás*.

A *reménység* aspektusából nézve az eszkatológikus textusok azt hirdetik, hogy Isten megváltásának dimenziói átölelik az egész embervilágot és az egész kozmoszt. Ez a nagy reménység az egyházat arra indítja, hogy ebben a korszakban Krisztus szenvedésével való részesedést vállalva szenvedjen együtt az embervilággal, és adja az életét oda szeretetben, ahogyan Krisztus adta. „Hiszen azért fáradunk és küzdünk, mert az élő Istenben reménykedünk, aki üdvözítője minden embernek, de leginkább a hívőknek.” (1Tim 4,10) Ennek az üzenetnek a kulcsszava a *szolgálat*, a *szenvedés*.

A *szeretet* aspektusából nézve az eszkatológikus textusok azt hirdetik, hogy Isten olyan mint a jó gazda, szolgálat után győzelemre, szenvedés után öröme hív. „A könny után hozsanna, kereszt után a trón.” „Dicsekszünk azzal a reménységgel, hogy részese-dünk az Isten dicsőségében.” (Róm 5,2). Ennek az üzenetnek a kulcsszava a *dicsőség*.

A hit aspektusánál *Isten* a hangsúlyos, Aki a megváltás művét az ember boldogságá-ra és üdvösségére véghez viszi. A reménység aspektusánál a *világ* a hangsúlyos, mert Isten megújító ígéretei rá vonatkoznak. A szeretet aspektusánál az *egyház* a hangsúlyos, mely Urával való teljes közösségre vár.

Jób könyvéből

*Mert Ő megsebez, de be is kötöz,
összeszítz, de kezei meg is gyógyítanak.*
Jób 5,18

Uram, sebez és gyógyíts
kedved szerint,
csak el ne múlték rólam
kezed nyoma – –

mert halálba taszít,
ha többé
nem foglalkozol velem.

Ki zúzódot kerülve
és óvakodva él,
mint ostoba,

csak látszólag veszély,
ami az alig-léttől
megment, amit Te adhatsz
csak nekem:

sebek és gyógyulás
bölc ritmusa.

(A *Képes beszéd* c. kötetből)

Tanulószo

Tunyogi Lehel

Melegföldvár

Szolgálatvállalás és szolgálatteljesítés

Alapige: 2Korinthus 4,1–2

Szolgálatvállalás és szolgálatteljesítés: így lehetne összefoglalni e két vers tartalmát.

I.

Csak elenyészően kevés ember tudja kitapogatni élete eseményeinek vonalán azt a pontot, amikor beáll életében a nagy fordulat: a megtérés; az elme megújulása, a száznyolcvan fokos elfordulás a világtól és az Istenhez való teljes odafordulás.

De a régi életünkkel való szakítás következményeit egyre inkább tapasztaljuk; egyre élesebb körvonalakban rajzolódik ki az új lényünk, új mivoltunk – az Istenhez kész szívvel szolgáló életünk. Azt, hogy az emberek előtt milyen értékelést, minősítést kap a szolgálatunk, azt a világnak hozzánk való viszonyulásában mérhetjük le. Ha összehasonlítjuk a két képet: az Isten előttit és a világ előttit, az eredmény nagyon különböző. Egyik oldalról kegyelem és szeretet, a másik oldalról pedig megvetés és ellenkezés érkezik hozzánk. Valahol e két pólus között találatunk mi, a mi valós emberi személyiségünk.

E két pólussal szembeni viszonyulásunk dönti e sorsunkat, életpályánkat, Ilyenformán *egész életünk* lényegében a *megtérések sorozata*, s vagy kitartunk a végsőkig, vagy pedig elbukunk a hitehagyás útján.

Naponként ismétlődő megtérésünk alkalmával szusszanunk fel, hálát érzünk és adunk Istennek, hogy ismét átmentett egy-egy nehéz helyzetben. De ez csak pillanatnyi megkönnyebbülés, mert ez után ismét megindul az újabb küzdelem az újabb bűnbánatért és az újabb megtérésért.

II.

Nem személyes akaratunkból, döntésünkéből kerültünk – diakóniai értelemben vett – szolgaságba, hanem kegyelemből, mondja az Igénk.

Valóban kegyelemben részesültek vagyunk, mert Isten kiemelt a szürkeségből, az elfásító életvitelből és célt adott a Maga Személyében. Mindig ezt a kegyelmet érezhetjük, amikor egy-egy válságos helyzetből győztesen kerülünk ki, megerősödvé az újabb buktatók leküzdésére.

„Nem csüggedünk el” (4,1b), folytatja Pál a szolgáló ember vallomását. Nem csüggedünk és nem perlekedünk Istennel, hogy miért zúdította ránk az örökös küzdelem próbáját önmagunkkal és a világgal, vagy a közvéleménnyel szemben.

Kitartásunk és erőnk nem a szolgálat végzéséből származik, hanem Isten kezdeményezése és munkája „aki alkalmatossá tett minket arra, hogy az új szövetség szolgálói legyünk.” (2Kor 3,6)

Ide-oda hajladozó természetünkkel szemben küzdenünk kell a megalkuvásoktól mentes szolgálatteljesítésért. Mi mindig hajlamosak voltunk és vagyunk a kompromisszumokra; már csak azért is, hogy ravaszkodással „alkalmas” körülményeket teremtsünk életvitelünkhöz, a minél nyugodtabb, zavartalanabb munkálkodásunk érdekében. De

Isten nem ezt akarja az Ő szolgáitól; nem tűri az egyezkedést a világgal, sem beszédben, sem életvitelben. Határozottan kimondja az Ő Fia által: „Mert valaki szégyell engem és az én beszédeimet e parázna és bűnös nemzetség között, az embernek Fia is szégyellni fogja azt, mikor eljő az Ő Atyja dicsőségében a szent angyalokkal.” (Mk 8,38) „Aki pedig megtagad engem az emberek előtt. én is megtagadom azt az én mennyei Atyám előtt.” (Mt 10,33)

Hányszor megtagadnánk, hogy Krisztus tanítványai, követői, vagy egyáltalán istenfélő hívők vagyunk. Bizonyára azért, mert attól tartunk, hogy kinevetnek, megvetnek minket, mert sokak számára szégyenné lett a hit, a feddhetetlenségre való törekvés abban a világban, amely szüntelenül hitetlenségével és erkölcstelenségével kérkedik.

Vajon a világ, a közvélemény-e a mérce, vagy pedig Istennek az akarata? Kitől várjuk az értékelést és kinek a minősítését tartjuk mindennél fölöttébbvalónak. Mint Isten szolgáinak, nyilván, hogy Isten akarata a döntő szempont. Szolgálatunk azt célozza, hogy ez jusson érvényre ebben a világban, sőt azok között, akik ezt a fajta gondolkodást elvetik. Nem nekünk kell a világhoz igazodnunk, hanem a világnak kell Ahhoz idomulnia, Akihez nekünk is szolgai alázatossággal és engedelmességgel idomulnunk kell.

Napjaink „megvalósulásai” közé tartozik a szekularizálódás, ami egyáltalán nem számít vívmánynak, hanem éppen ellenkezőleg: mindazoknak szégyene, akik Isten szolgáinak mondják magukat. Mert minden szekularizációs törekvés csak hízélgés: önmagunk behízélgése a világba. Isten pedig ezt határozottan ellenzi. Nem takargatást, széptetést akar, hanem azt, hogy minél nyilvánvalóbban mondjuk tovább az Ő Kijelentését. Csak a minél időszerűbb, az ige üzenetéhez hű igehirdetéssel kapcsolódhatunk be azok közé, akikkel Pál azt mondja, hogy: „nem is hamisítjuk meg az Isten Igéjét” (2Kor 4,2), „sem hízelkedő beszéddel nem léptünk fel soha” (1Thessz 2,5). A „szókimondás”, vagy fogalmazzunk így: az „Ige-kimondás” az isteni igazság érdekében mindig egyet jelentett a mártírium vállalásával. Jézus sem átlátott senki azzal, hogy békessége lesz annak, aki a világba belekiáltja az Igét, hanem előre megmondta, hogy háborúságban lesz része miatta; de azt is megígérte, hogy: „Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért; mert övék a mennyeknek országa.” (Mt 5,10) Ez tehát az Ő szolgáinak valódi minősítése: „boldogok” – annak ellenére, hogy bizonyos történelmi korokban az emberek által gyűlöltek és megvetettek.

III.

Pál életrajza azt mutatja, hogy ő mindvégig tusakodott a világgal és nem mondott le az igazság Igéjének hamisítatlan hirdetéséről. Ezzel „keltette” magát „minden ember lelkiismeretének az Isten előtt” (4,2b)

Élete nemcsak példa, hanem egyben példázat is arról, hogy nem marad jutalom nélkül az, aki megőrzi a hitet, az igaz Isten szolgálatát. Törekvéseink mozgatóereje nem az érdemszerzés vágya volt, hanem az evangélium, a Krisztus ügye előmenetelének a munkálkodása. Példás életvitelével nem önmagát keltette a világ előtt, hanem Azt, Aki őt példássá tette, hogy másokat is megnyerjen az Atya számára, Kinek tökéletessége az egyetlen igazi mérce a tökéletessé válás útján.

Ezzel a Krisztusra mutató kellestéssel kívánt megjelenni az emberek lelkiismerete előtt, hogy példája nyomán mások is így akarjanak megjelenni egymás lelkiismerete és mindnyájunk Istene előtt.

Pál szolgálatteljesítéséből tanulva, a mi szolgálatunknak is az övéhez hasonló kell hogy legyen a végső célja: nevezetesen az, hogy Krisztust Isten akarata szerint szüntelenül kövessünk. Ámen.

Vasárnapi prédikációk

Juhász Attila

Debrecen, Magyarország

Hála

Alapige: Zsoltárok 50,23a

Nyelvünk igen szép, de mint látni fogjuk, sajnálatosan megüresedett szava a hála. Kérdezzünk meg csak többeket – közöttük akár magunkat is! – mit tudunk róla? Mit is jelent hálásnak lenni? „Kapásból” hány összefüggő, jól jellemző, értelmező mondat fog elhangzani: Akár ceruzát és papírt is adhatunk a megkérdezett kezébe. Leírva sem kapunk jobb eredményt, pedig így jobban rendezhetők a gondolatok. Legyen a kérdezett tanult ember, pallérozott elméjű, jó kifejező készségű. Esetleg régi, tapasztalt, keresztényen atyafi. Akár képzett teológus, vagy gyülekezeti lelkipásztor, több évtizedes szolgálati múlttal, aki már sokszor prédikált a háláról, arról, hogy legyünk háládatosak Isten iránt, sőt az erre rászolgáló felebarátunk iránt is.

Nyelvünkben még teljes értékű eredetiségében megvan ez a drága szó. Sok nyelvben önálló alakja már hiányzik. Világnyelvekben „csak” a köszönethez kapcsolódó formája él. (Dankbarkeit, gratitude, thankfulness.) A köszönet pedig mindig (bizonyos mértékig) az eseménysort és az érzelmet is *lezáró* megnyilatkozás. De a hála szóból magából kiérezzük, hogy ez tartós, sokáig, talán soha el nem múló „valami”

Nyelvünkben tehát él, érzelmek is kapcsolódnak hozzá, ha ezeket megfogalmazni nem is tudjuk. De értelme szívünkben bizony megkopott! Imáinkban gyakran elmondjuk: „Hálát adok Néked Uram...” De mit is adunk ilyenkor? Valami többet a szavakból? Még jó, ha nem üres szavaknál! Vagy érzelemhullás is kíséri? De sodor-e valami marandó jót is magával ez a bizonyos sokszor langyos áradat? Valljuk be: legfeljebb többkevesebb „lelki” töltésű imát, fizetséget, amely után a „témát” nagyjából lezártnak lehet tekinteni, különösen egy-két ismétlés után. Így hát ezen az úton is „lelkileg felszívódik” a hála lényegének egyik része.

Egymásnak is, felebarátainknak is sokszor mondjuk a kapott szívesség, vagy segítség nagyságától függően: „igen hálás vagyok neked barátom...” Azonban ismét itt a kérdés: még ha valóban őszinte is, több-e ez, mint egyszerű pillanatnyi érzés, és vajon tartós lesz-e? Vagy vissza kell kanyarodnunk értékelésénél az első gondolathoz, hogy tulajdonképpen egyszerű köszönet csupán mély érzelmekkel telítetten kifejezve – de a dolgot ismét csak lezárva. Az „öntudatos” emberi szív ugyanis nehezen viseli a „tartozást”, a kiegyenlítetlenségeket! Még jó, ha ezt a hálát nyomasztó elkötelezettségnek nevezzük. De csak a *viszonzásig*! Erre igyekszünk, sőt törekszünk is még Isten felé sem átállva a próbálkozást.

Nemegyszer hallani négy szemközti, de még inkább társasági beszélgetés keretében, a helytelenül viselkedők „közös” megrovása közben: „Én nagyon hálás vagyok szüleimnek...”, hogy ti. „szigorúak voltak, és ilyenek neveltek...” Ez a lelkület – tisztelet az igen ritka kivételnek – tulajdonképpen nem szüleit dicséri (hálásan), de önmagát. Saját (különb) gondolkozását, magatartását állítja szembe az említett „többivel”, akiknél ő – íme! – mennyivel feljebb áll. Sajnos ez a *hálával dicsekvő* lelkület vésszesen közel áll a Lk 18. részében olvasható történet farizeusához, aki még Isten elé is oda mer állni, ilyen szívvel odaarcátlankodni. Az ok pedig a „jocím”: a „többi ember”. Akiknek életét a törvényt és a vallási szabályokat meg nem tartóknak látta – s ez nagyon igaz is lehetett! –,

viszonyítva az övéhez, a sajátjához. („Böjtölök kétszer egy héten” – ez mai szóval élve 100%-os túlteljesítés! „tizedet adok mindenből...”) Főleg viszonyít a farizeus a jelenlevő, és a bűnösségében „szótársadalmilag különösen – és nem is ok nélkül! – elöljárónak tekintett vámszedőhöz.

A ma igényei és problémái is élénk hoznak egy speciális „hálatípust”. Különösen fiatal házасoknál gyakran előtérbe kerül a bútor-, a lakás-, a kocsiigény. Az ilyenkor segítő, máskor gúnyolt, csúfolt, leintett keresztszülőknek, nagynéniknek, apósnak, anyósnak bizony „kijár” a hála-nyilvánítás, mégpedig minél többek előtt! De ezek a szavak, s mögöttük rejtőző gondolatok vajon merre tekintenek? A rendszerint önzetlen segítőre, vagy az ajándékra, az amazok által megszerzett javakra?

Pedig ezzel a szép, gazdag tartalmú szóval az Úr már évezredekkel ezelőtt megajándékozta népét. Megnevezésre és gyakorlásra, emlékeztetőül. Ezen felül: dicsőítésre, örömmre, sőt a bűnök megvallására – mégpedig a gyülekezet előtt. Így hát az egész, nagybetűvel írandó, időtlen és – a felekezeti hovatartozástól függetlenül – minden korszak minden „hívó szentjé” egy közösségbe összefogó Egyház részére „jó adományként”

1. A szó legősibb ószövetségi jelentése: Isten-magasztalás. Mégpedig az Isten valamely cselekedetére, szívünkéből feltörő, egyetlen méltó és helyes válasza. Ennek – a hála természetéből így adódik – nem mértéktartóan, mondjuk kétharmad részig töltött, egyébként szép, sőt ékes kristálypohár legyen a képe, Inkább egyszerű a kehely, de *csordultig tele!* Az igazi hála, a feltörő Isten-magasztalás a szívben nem férhet meg, annak tovább kell áradnia!

Ez a túlcSORULÁS jól szemlélhető a Szentírásban: amikor a szó már nem lehet elég, és *hálaének* tör fel. Így Jónás szívéből még partra kerülése előtt: „...hálaének zeng...” (2,10). Ezt tükrözi a szövegen túl még az új fordítás sorszedése is, amely nyilvánvalóan a versformára utal.

Ilyen hálaének a 95., a 96. és a 100. zsoltár is, hogy csak a legjellegzetesebbeket említsük. Sőt, a 147. zsoltár 7. verse még fel is hívja a gyülekezet tagjait, hogy: „...zengjétek hálaéneket...” mégpedig ugyanazzal a „tódá” szóval. Ezek az úgynevezett „hallél” énekek közül valók. Főnévi alakja a „hallelu”, amelyből származik ismert, Őhozzá felkiáltó szavunk (és énekeink): a halleluja.

2. A „tódá” szó tartalma azonban ennél, az Isten – akár énekkel – magasztalásnál is gazdagabb. *Áldozatot* is jelent. Áldozatként, hála – az új magyar fordításban „béke” – áldozatként átélt és elzengett hála énekét. Ilyen „templomi” dicsőítés a 118. zsoltár kiemelkedően ismerős felkiáltása: „...az Úrtól lett ez és csodálatos a mi szemünk előtt...” De ugyanez a tartalma Noé áldozatának is, vagy a már idézett jónási éneknek. Mindkét esetben a lelki *szabadításért*. Egyben vallástétel, elsősorban a gyülekezet felé. Bizonyágtétel arról a hitről, hogy mindezeket Ő, az örökkévaló Isten cselekedte. Jónás partra vetetése nem a „nagy hal” önálló akciója volt. Ugyanígy Jeruzsálem asszír ostromakor a 185 ezer ellenséges harcos elpusztítása sem „az Úr angyaláé” (2Kir 19,35). Mindketten – az egyik öntudatlanul bár, a másik tudatos engedelmességgel – a Teremtő és Szabadító eszközei. Az Ő tanácsvezetéséről és mindenható cselekedetéről zeng a bizonyágtévő ének, mert „bizonyos” az éneket zengő szív afelől, hogy mindez így történt.

3. Végül ugyanez a szó hangzik el a Szentírás egyik legdermesztőbb helyzetképében, az Ákán történetében (Józs 7). Józsué az Úrtól tolvajló szerencsétlen férfiút ugyanezzel a szóval szólítja fel – a régi fordítás itt kifejezőbb szavaival – „...adj dicsőséget az Úrnak!” *bűnvallásra*. Bizonyára átérzi minden hívő szív, hogy vétkeink megvallása – még ha mai szemmel nézve – oly kegyetlennek, sőt rémisztőnek tűnő megtorlás követi is – szolgálhatja Isten dicsőségét (... „mert kicsoda vagy Te, ó ember, hogy versengsz az Istennel” – Róm 9,20 – régi fordítás).

Mindez pedig a *gyülekezet előtt!* Hiszen rájuk is, mindkettőre tartozik a dolog. A lo-pás következménye őket sújtotta (36 embernek kellett meghalnia). De hogy fény derült rá, még ha Ákán egész családjának és minden vagyonának pusztulásával is fizet érte, mindőjük épülését hozta. Miként az egész test gyógyulását az elgennyesedett tályog el-távolítása.

Így gazdagodhat meg szívünkben és egész életünkben a túl-egyszerűsödött, meg-szürkült *hála* szó, melyet szokásból, illendőségből annyiszor kimondunk – belső, igazi tartalom nélkül. Őrá és az Igére figyelve csodásan kiterébélyesedik bennünk is. Az evi-lági – és Jézus Krisztusban az örök életre való – szabadulásért: Isten-magasztalássá lesz. Őt dicsőítő énekké, amelyet nem is tudunk „visszatartani” Kitér belőlünk, túlcordul, látható, hallható vallástétellé lesz (még ha bűnvallástétel is!) a gyülekezet előtt, építve és az atyafiakkal együtt épülve.

Ezek hát a *hála* szó bennünk való gazdagodásának lehetőségei. S az út e megkopott, megüresedett szavunk (és egész hálaadó életünk!) megtöltetésére: tudatos, elszánt dön-téssel megragadni az igéből megértetteket. Törekvéssel, átéléssel, gyakorlással szemlélni Isten bennünk, körülöttünk és általunk végzett munkáját, amelyre ilyen értelemben vett hálával válaszolhatunk.

A főcél – az egész keresztyén életünké, a gyülekezeté, az Egyházé – „kezdettől” fog-va: „...legyünk mi magasztalására az Ő dicsőségének” (Ef 1,12) Hiszen ez a fény és meleg éltet minket is! Bizonyos, hogy ez verődik vissza a valóban világító keresztyén életokről. Nem napok vagyunk, fellobbanón, elhamvadón, de bolygók, „Napunk”, erejé-vel ékeskedők. Így érthető meg az ige is, hogy: „...fényletek, mint csillagok a világ-ban...” (Fil 2,15)

Ez hirdettek befogadásra, szívünk, közösségeink, gyülekezeteink számára. S raj-tunk keresztül mindazok felé, akik nyitott „hálás” szívvel készek Isten elé állni. Útmuta-tását meghallgatni, földi – és örök – életünket így gazdagítani. Nézzünk hát magunkba és figyelmezzünk az Ő beszédére. Ha pedig eldöntöttük: készek vagyunk engedelmes-kedni, bizonyosan meghalljuk a mi Urunk szívünkbe hatoló személyes tanácsát: „Aki hálaadással áldozik, az dicsőít engem!” Ámen.

Kováts László

Újös

Miért jött Jézus?

Alapige: 1Tímóteus 1,15

Bibliaolvasás: Ézsaiás 43,1–12

A földi ember élete születésével kezdődik. Mindnyájunk számára akkor kezdődött az élet, mikor a világra jöttünk. Ennek előtte nem voltunk. Olyan igazság ez, melyet soha senki kétségbe nem vonhat. A születés által Isten akaratából életet nyer az ember s ez az élet először fellendül, azután lehanyatlak. A fejlődő gyermekség, az ifjúság s a meglelt életkor után jön az öregség, gyengeség és a halál. Jézusnak az élete nem születésével kezdődött. Hitünk a Szentírás alapján vallja és tanítja, hogy Ő, mint Fiú Isten, mint a Szentháromság második személye öröktől fogva van a mennyekben az Atya jobbján s létezésének nincs kezdete. Az emberi értelem számára ez a tanítás megfoghatatlan, de hát nem megfoghatatlan a Szentírás minden tanítása? A hit nem kutatja, hogy miképpen lehetséges, hanem, mint Isten szavát, elfogadja. A Kol 1,15–16-ban olvassuk: „Aki képe a láthatatlan Istennek, minden teremtménynek előtte született, mert Őbenne teremtett minden, ami van a mennyekben és a földön.” E szavak azt bizonyítják, hogy Jézus a

teremtés munkájában is tevékenyen részt vett. Mikor az első karácsonykor Betlehemben megszületett, csupán eljött a világra. Otthagyta a menny dicsőségét, az Atya jobbjáról leszállott, az emberi testet úgy öltötte magára, mint más ember a ruhát. Eljött, elvégezte a feladatot, amit az Atya rábízott, utána pedig visszament oda, ahonnan jött,

Aki a Bibliát s a keresztyénség tanításait csak egy kevéssé ismeri, tisztában van vele, hogy Jézus jövetele nem váratlanul történt. Olyan volt Ő, mint kedves vendég, aki látogatását megígéri s ennek eljövetelét az egész háznép nagyon várja. Egyik régebben elmondott prédikációmban már szólottam róla, hogy Isten az elesett embernek már az Éden kertjében megígérte Jézust. Ígétét megújította és megerősítette a próféták által. Milyen csodálatosan a jövőbe láttak Isten eme választottai s milyen csodálatosan tudtak beszélni a várva várt Messiásról. Csak egy néhány ilyen prófétai szót említek meg. „Gyermek születik, fiú adatik nekünk, és az uralom az Ő vállán lesz, és hívják nevét csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének” – hirdeti Ézsaiás próféta (8,6). Ugyancsak Ézsaiás beszél a ma felolvasott lekción Istennek a Messiás által való megtartó szeretetéről; majd könyvének 53. részében Krisztus Urunk érettünk való szenvedéséről és haláláról. Pedig, akkor még sok száz esztendő hiányzott Krisztus születéséig. Jeremiás így jövendöl: „Eljönnek a napok, azt mondja az Úr és támasztok Dávidnak igaz magvat, és uralkodik, mint király és bölcsen cselekszik és méltányosságot és igazságot cselekszik a földön.” De a többi próféta is mind a megígért Messiásra, Krisztusra mutat, egészen az utolsó prófétáig, Keresztelő Jánosig, aki már szemtől szembe látta az eljövendőt. De ezt megelőzőleg így beszél róla: „Én vízzel keresztellek titeket a megtérésre, de aki utánam jő, tűzzel és Szentlélekkel keresztel.”

Ezek a próféciák azt is bizonyítják, hogy égő vágyakozás és várakozás élt az emberi szívekben a Messiás után, s mikor a próféták az eljövendő Krisztusról beszéltek, mindenki szomjasan hallgatta, s mint valami kibeszélhetetlen boldogságra gondolt arra az időre, mikor a jövendölések beteljesednek.

Mindenki epedve várta a megígért Messiást, mert tudták, hogy azt hozza, ami szebbé és jobbá teszi az életet. Ez pedig a bűnbocsánat és a bűnből való szabadulás. Krisztus azért jött, hogy ezt adja az embernek. És mikor valóban eljött, talán Pál apostol volt az első, ki igazán felismerte, pedig életében talán nem is látta. De hogy nem beszélt vele, egészen bizonyos. Mindazonáltal alapigénkben meggazdagodva és boldogan kiált fel: „Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket.”

Az első ember rettenetes betegsége, az Isten ellen való engedetlenség, vagy egyszerűen szólva: a bűn, ellenállhatatlanul és korlát nélkül szállott tovább apáról fiúra. Nem lehetett védekezni ellene. Izrael Isten választott népe volt, az Úr szövetséget kötött ezzel a néppel s a bűn mégis éppen úgy rontotta, gyötörte és szennyezte be őket, mint a pogányokat. Azok a bűnök, amelyekről az Ószövetség említést tesz, a legnagyobbak. Tolvaj-ság, gyilkosság, paráznaság, bálványimádás és sok más nagy, kárhozatos bűn emésztette az Ószövetség népét. Ezek miatt aztán, mint lesújtani készülő kard, állandóan felettük volt Isten haragja, sokszor rettenetes csapással le is sújtott. A pokol pedig feltátotta száját, hogy elnyelje az embert. Pedig nem mondhatjuk, hogy a bűn ellen senki semmit nem tett. Legtöbbet tett Isten, aki adta a törvényt, a Tízparancsolatot, s vele áldást megtartóinak, fenyegetést és átkot azoknak, akik megrontják. Az ember is megfeszítette erejét a bűn megfékezésére. Mózes, a próféták, Isten más választottai egyebet tettek, mint harcoltak a nép bűnei ellen s könyörtelen büntetéssel sújtották a bűnben tetten érteket. De hiábavaló volt. Mindenki tudta: jó lenne megtartani a Tízparancsolatot, átok és halál a megrontása – s választották az átkot és halált, mert tetszett a bűn. A maga erejével az

ember nem képes a Tízparancsolatot megtartani, nem képes meggyőznie a bűnt, még harcolni sem képes ellene, hanem elvész bűneiben.

Isten azonban nem erre teremtette az embert. Nem azért alkotta a maga képére és hasonlatosságára, nem azért vetette lába alá a többi teremtményt, hogy az ember a Sátán hatalmától megrontva, mint Isten ellensége tengesse nyomorult életét, hanem, hogy jó gyermeke legyen, szeresse Őt és engedelmeskedjenek Neki. Isten szereti az embert az Atya szeretetével, így legjobban Neki fáj az ember elesettsége és gonoszsága. Ezért hátrózta el, ezért ígérte meg már az Éden kertjében, hogy meg fogja szabadítani, ezért ígérte meg és hirdette a szabadító Messiást a próféták által. Mikor érkezettnek látta az időt, ezért öltöztette emberi testbe egyszülött, szerelmes Fiát s küldte el a világra, hogy megtartsa a bűnösöket. „Úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy ha valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” – hirdetjük minden ünnepi istentiszteletünk alkalmával ezt a nagy dolgot, Isten vég nélküli szeretetét, amely megtalálta módját megmentésünknek. Nem volt más módja, menjen hát az egyszülött Fiú, nem lehetett másként, vállalja el a megaláztatást és a keresztet, csakhogy az ember, Istennek ez a nagyszerű alkotása el ne vesszen.

Krisztus Jézus tehát azért jött a világra, hogy megtartsa a bűnösöket. Már akkor ezt tette, mikor testben a földön járt. Az evangéliumból a történetek egész sorát lehetne elmondani, melyek mind ezt a megtartó, bűntől kimentő hatalmát szemléltetik. A kapzsi Máté, hívó szavára otthagya a vámszedő asztalt s lett belőle hű tanítvány, evangélista. A bűnös asszonyból lett bűnbánó Magdolna. A bűnös, vagyonát imádó Zákeus, ha Jézus bement hozzá és házának idvességét adott, hamis úton szerzett nagy vagyonát valósággal tékozolva adakozta el, hogy megmentse lelkét. A gyöngye, félenk, tagadó Péter kösziklává, a melléje feszített gonosztevő a mennyország lakójává lett, ha felismerte Jézusban az Isten Fiát, a Megtartót, a Szabadítót, ha hitt benne és szeretettel követte. Így volt, mikor testben itt járt, így volt azután is és így van ma is. Nélküle csak a Tízparancsolat törvénytaposói, Isten ellenségei és a bűn rabjai lehetünk. De általa megmentett, az örök élet felé haladó istenfiak vagyunk. Mert Ő azért jött, hogy megtartsa a bűnösöket.

De nem minden bűnöst tart meg. Az evangélium sehol sem tesz említést róla, hogy az ellene áskálódó, halálát elkészítő farizeusokat, vagy Kajafást, a főpapot, vagy Poncius Pilátust, vagy a vitézeket, akik verték és csúfolták, vagy a másik megfeszített gonosztevőt megtartotta volna. Mindezek elvesztek bűneikben, mintha Krisztus Jézus soha sem jött volna a világra. Csak a megtérő bűnösöket tartja meg. Azokat, akik megbánják bűneiket, megutálják a bűn által elcsúfított életet és szabadulni szeretnének. Akik felismerik, hogy Jézus a megtartó, hozzá folyamodnak s mint a tengeren süllyedő Péter, remegve és mégis bízva mondják: „Uram, tarts meg engem!” Az ilyen megtérő bűnösnek szól a dicséret szava által Jézus: „A bűnösnek kegyelem az én elégtételem. Jöjjetek ti megfáradtak, találjatok nyugodalmat.” Nyugodalmat talál a hívő lélek a bűn miatti félelmében, a világtól való félelmében, a haláltól és Isten igazságától való félelmében, ha így néz Jézusra. „Mert igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket.”

Hogy a bűn rossz és elrontja a világot, ezt nem csak Isten mondja, némely bűnre nézve az ember magától is rájött. Rájött és igyekszik megfékezni a bűnt. Mózes óta nagyon sok törvényt alkottak a világon, amelyek egyes gonosz cselekedeteket megbélyegeznek s kiszabják érettük a büntetést. Az emberi törvénynek az az alapja és kiindulási pontja, hogy a büntetéstől való félelem megakadályozza majd az embert a bűn elkövetésében. Ha ez így volna, a lopás, gyilkosság és még sok más bűn kiesett volna a világból. De úgy-e, hogy – sajnos – nem estek ki. S hát még azok a bűnök, amelyeket nem büntet meg a világi törvény: a hazugság, szeretetlenség, tisztátalan gondolkozás és viselkedés,

káromló beszéd és mások. Az emberi erő gátolni igyekszik a bűnt, fékezni is egyes esetekben ideig-óráig, de végleges győzelmet nem tud aratni felette. El kell jutnia az embernek oda, hogy felismerje, hogy ezt csak Krisztus képes megtenni, mert Ő jött azért, hogy megtartsa a bűnösöket. Megtartja magától, a bűntől. Akik Jézus Krisztust befogadták, e pillanattól harcolnak a bűn ellen, nagy és cégéres bűnöket nem követnek el, s amit gondolataikban és cselekedeteikben vétenek Isten ellen, megbánják és bűnbánó szívvel kérnek Istentől bocsánatot. Ha csak ilyen bűnösök lennének a földön, egészen tisztán látható lenne Krisztus uralma. De megtart Krisztus a bűn következményétől: a büntetés-től is. A kereszttel a Golgotán azért állítattott fel, Isten Fia azért szenvedett rajta, hogy a megtérő bűnösök megszabaduljanak bűneik büntetésétől, hogy ne kelljen szenvedniük. Ezer meg ezer keresztyén templomban prédikálják, hogy Krisztus a bűnösök megtartása végett jött a világra, de minden emberi szónál világosabban és ékeesebben hirdeti ezt a kereszttel. Mi, akik prédikálunk is, a keresztről veszünk tanítást s ezt adjuk tovább. Tanításunkat elfogadja, aki maga is ránéz a keresztre s felismeri benne szabadulásának eszközt.

Pál apostol azonban tanításában egy lépéssel tovább megy és ezt mondja: „A bűnösök közül első vagyok én.” Sem itt, sem máshol nem akarja eltitkolni, hogy ő sem kivétel, vele is megpróbálkozott a Sátán, egy darabig úgy látszott, hogy győzedelmeskedik is felette s Krisztus ellen harcba vitte. A Galata levélben ezt írja: „Felette igen háborgattam az Isten anyaszentegyházát és pusztítottam azt.” Bűnei miatt nem menti magát semmivel, minden magáról szóló megnyilatkozásának az az alapja, hogy megérdemelte volna, hogy Isten verje-verje. „De azért könyörült rajtam – mondja az alapigénket követő versben –, hogy Jézus Krisztus bennem mutassa meg legelőbb a teljes hosszútűrését példa gyanánt azoknak, akik hiendenek benne az örök életre.” Az apostol bizonyosságot tesz tehát, hogy csak Jézus Krisztus tartotta meg, Jézus Krisztus vette ki a bűnösök közül, Isten haragjából s az ő megtartása példa, hogy mások iránt is hosszútűrő, másokat is megtart: akik hisznek benne az örök életre.

A templomi igehirdetéssel szemben a hallgató gyülekezet tagjai sokféle magatartást tanúsíthatnak. Egyik-másik hívünk egy darabig hallgatja, aztán belefárad s elszenderedik. Mi nem ítéelkezhetünk e miatt, hiszen még Pál apostol hallgatóságában is előfordult egyszer egy ilyen eset. Mikor Pál Troásban az emeleti helyiségben hosszasan prédikált, az ablakban ülő Eutikhus elaludt, az ablakból alázuhan és halva vetteték föl. Pál azonban Isten segítségével életre keltette. Azt azonban megjegyezzük, hogy aki nem éberén figyel az igehirdetést, nem nyer belőle lelki táplálékot. Ugyanez áll azokra is, akik az igehirdetés alatt más gondolatokkal foglalkoznak. Némelyek hallgatják az igehirdetést s rögtön ráolvassák erre, vagy arra a keresztyén testvérünkre, s gondolják: no, most ez hallgatható. Ez nem termékeny igehallgatás. Termékeny ellenben az, amikor hallgatom az igét, mással nem törődöm, s úgy hallgatom, mint ami éppen nekem szól, amely által Isten nekem ízen, engem hív megtérésre.

Ez a mai igehirdetés sem kivétel. Ha Pál apostol magára nézve vallomást tesz, hogy a bűnösök közül első vagyok én, neked is be kell ismerned ezt. Ne azt vizsgáld, hogy mások miképpen állanak a bűnnel szemben, hanem, hogy miként állasz te. A nagy és cégéres bűnőktől talán megőrzött Isten, de vajon nem gondoltál és nem tettél olyant eleget minden nap, amellyel megrontottad Isten örökkévaló törvényét, magadra vontad haragját és méltán fél és retteg szíved az örökkévaló kárhozattól? A bűnösök közül első vagyok én – kell valljad te is Pál apostollal. Hiába is tagadnád, Isten látja. E vallomással elismered, hogy szükség van Krisztusra, szükséged van, hogy Krisztus téged is megtartsa. Nem az egészségeseknek van szüksége orvosra, hanem a betegeknek. Sem én, sem te, egyikünk sem egészséges és igaz Isten előtt. De ha te ilyennek tartod magad,

nincs közöd Jézushoz. Csak mikor felsír benned a lélek: „a bűnösök közül első vagyok én”, csak ekkor keresed az áldott orvost. S ha keresed, meg is találsz, mert ő azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket, hogy megtartson téged is.

„Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó.” Kétezer év óta hirdettetik és, akik elfogadták, éltek általa. Elfogadása ma is, a te számodra is életet, Isten akarata szerint való igaz, jó, tiszta életet jelent. Ne késlekedj, fogadd el! Fogadd el ezt az igaz beszédet s fogadd el, akiről szól e beszéd: a bűnösöket megtartó Jézus Krisztust. Ámen.

Pálfi József
Nagyvárad-Rét

Tökéletesek, erősek, tiszták, állhatatosak

Alapige: 1Péter 5,10
Bibliailvasás: 1Péter 5,6–14

Egy meglehetősen sokat próbált, tapasztalt és igen sokat látott ember szavait olvastam fel előttetek. Ez az ember Krisztus elhívott szolgája, apostola volt. A mindennapi élet homályos sűrűjében élt, majd a Mesterrel folytatta. Volt úgy, hogy vakon követte, akár a tűzbe ment volna Jézussal, de volt úgy is, hogy gyáván, rongyos életét mentve megtagadta Őt, sőt már az első alkalommal hitványul el is árulta. Volt, hogy magas hőfokon égett, volt, hogy kínzó, depressziós, csüggedt keserűségben lapult. Itt és most azonban ő szól, az a Péter, aki kapta a Lélek ajándékát, Aki emlékeztette, figyelmeztette őt és sok mindenre megtanítva képessé tette, hogy kitörjön a falak közül, hogy legyőzze önmagát, a már benne munkálkodó lehúzó centripetális erőket.

Nagyon oda kell figyelnünk, hiszen szavai súlyosak, jelentőségteljesek, örök érvényűek. Időszerűségéből mára semmit sem veszített.

Péter apostol *ma* is emlékeztet, figyelmeztet, öntudatra ébreszt, s közben határozott biztatással *élő reménységre* vezet a magunk helyén, a magunk korában.

Ő mindazt tudja az életről, amit mi naponta tapasztalunk, látunk, hallunk. Ő személyesen ismeri az Isten Fiát, s tudja, hogy mit tett és mit cselekszik folyamatosan érettünk. Ugyanakkor azt is tudja, hogy mit akar, sőt mire képes a láncra kötött ordító oroszlán, a tomboló gonosz Sátán.

Péter határozott ellenállásra hív ma is. Állhatatossága buzdít. Hitünket erősíti. Tudja, hogy az Atyának gondja van ma is reánk. Ha a mindennapi istenes reménységünk megmarad, akkor az az egész előttetek lévő küzdőteret a Krisztus által megújított élet világosságával ragyogja be.

Péter elbizonytalankodó hitünkben akar megerősíteni, hogy a nagy kísértő, a mindeneket felforgató, életeket összetörő, összezavaró, mindeneket szétdobáló gonosz ne tudjon eltántorítani, elkedvetleníteni, végül pedig lenyelni.

Belső szellemi-lelki harangként konduló szavai *egyfelől* arra figyelmeztetnek, hogy hitünket, reménységünket, szeretetünket el ne veszítsük, *másfelől*, hogy mindig a lényegét lássuk, a valóságot, a veszélyt.

Most pedig áldást mond: *A minden kegyelemnek Istene pedig, aki az Ő örök dicsőségére hívott el minket a Krisztus Jézusban, titeket, akik rövid ideig szenvedtetek, Ő maga tegyen tőkéletesekké, erősekké, szilárdakká és állhatatosokká.* Jót kíván! A legjobbakat, a legtöbbet, a legnagyobbat.

Péter nem akar szenteskedő frázisokkal traktálni. Az isteni üzenet lényegét mondja el.

Péter ezt a mi világunkat, a mi viszonyunkat is ismeri, amely ha az övéhez képest némiképpen külsőségeiben változott is, egy valami mégis ugyanaz maradt: az *emberi természet*. Pedig sok minden történt. Múltak az esztendők, az évszázadok, évezredek. Átalakultak korok és sorsok. Személyek, közösségek, népek, nemzetek élete emelkedett szédítő magasságba vagy tűnt el a történelem süllyesztőjében.

Ma is úgy érezzük, hogy sokszor követhetetlen, felfoghatatlan vagy éppen elviselhetetlen az életünk alakulása. Mert ebben a pillanatban is hullámszik, átalakul, forrong, reng az élet. Változik sok minden, a hagyományok, felfogások, értékek, erkölcsi törvények, megszokott, jól kitaposott életformák, és úgy, ahogy Márai mondja: „mintha már nem is házban lagnál, hanem az élet őserdejében, ahol állandóan zeng az ég, dúl a vihar és már csak a változásban reménykedel”. Igen, 2000 év után, mindennapi életünk mögött most is ott lapul, illetve ólálkodik a Szétdobáló, az Életeket felforgató, akinek nyomában nyomorúság, tragédiák sokasága, aljasságok, igazságtalanság, törvénytelenység, kapzsiság, irigység, gyűlölség támad. Azt, amit építünk igyekszik lerombolni. Jön, hogy nyugalmat, békességet kereső lelkünkön a sebeket feltépje. Jön, hogy szellemi-lelki életünket vírusával megfertőzze.

Péter ezért óv, ezért figyelmeztet, ezért emlékeztet. Lám, mekkora szeretet, mennyei felelősségérzet és gondoskodás árad szavaiból. Nyitogatja szemünket, erősíti lelkünket, értelmünket. Jót akar. Áldást kíván. Mit szoktunk mi egymásnak kívánni? Érdemes lenne itt megállni és önmagunkkal szembesülni. Péter azt mondja: „A minden kegyelemnek Istene pedig, aki az Ő örök dicsőségére hívott el minket a Krisztus Jézusban, titeket, akik rövid ideig szenvedtetek, Ő maga tegyen tökéletesekké, erősekké, szilárdakká és állhatatosakká.” Két jól megfogalmazható irányt szab meg az apostol: az egyik az isteni jövendő távlatát vetíti elénk, amikor így szól: „a minden kegyelem Istene, aki örök dicsőségre hívott minket a Krisztus Jézusban”. A másik irány pedig a mindennapi élet kontextusában szólít meg, amikor azt mondja: „titeket... Ő maga tegyen tökéletesekké...” Először felemeli fejünket és rámutat az élet forrására, arra, akié „a dicsőség és hatalom örökkön-örökké”

Kicsoda ő? Igénk szerint „a minden kegyelem Istene” Emberi értelemmel fel sem tudjuk fogni, hogy mit jelent a kegyelem. Nem csoda, hiszen letről felfelé, embertől Isten felé az meg nem érthető. Ez csak egyirányú, mint a keskeny utca. Ez az ő atyai indulatából fakad. Ő cselekszik. Ő indul meg a mi nyomorúságunkon. Ő könyörül elenességünkön. Sokatmondó a görög *charis* szónak az alapjelentése: öröm, örvendezés. Igen, ezzel megvallja, hogy ahol megjelenik a kegyelem, ott örömtelivé válik az élet. Isten nem egy érzéketlen öregúr, aki hidegen eltaszítja gyermekeit, az eleső, botladozó, tékozló fiakat. Lehajol és egy mozdulattal felnyalából, életre kelt, megörvendeztet jelenlétével, cselekedeteivel. Ez nem egy olyan dolog, amit egyszer megkap az ember, jól „bespájzol” belőle, mint zsidók a mannából. Ez egy viszony, egy kapcsolat életre-halálra.

Ő az, aki „örök dicsőségre hívott el minket a Krisztus Jézusban” Ne egy tisztségre gondoljunk. Itt most másról beszél, a mi személyes életünkről, kapcsolatunkról, viszonyunkról. Az a hívás, szólás, kiáltás már megtörtént, az idők teljességében, mikor eljött Krisztus. És azóta is szüntelenül visszhangzik. Ő hívott, *hogy legyünk*. Hogy igazi életet élhessünk, érvényes, értékes életünk legyen. Mintha azt mondaná, hogy a sötétből a fényre hívott. Igéje és Szent Lelke által most is azt cselekszi. Ma is hív itt a templomban és hív minden nap az iskolában. Halljuk-e a hívását?

Nem csodálkozom, ha sokszor bedugul fülünk, meghomályosodik a szemünk, megkeményedik szívünk. Miért? Mert van *sz szenvedés*. Ez a második dolog, amit mond nekünk, rólunk, velünk kapcsolatban. Ez tény, hiszen az ember bűnei következtében kisa-

játfította magának a szenvedések sokszínű skáláját. És sajnós, ma sem szűnünk meg Isten irányába engedetlennek lenni. Pedig mennyi szakadás, törés, keserűség, teher, bánat, gyász, elidegenedés, megalkuvás jár ezzel. Ki-ki a maga személyén, illetve családjá életében érzi ezt igazán. Jó lenne már belátni végre.

Másfelől pedig tudjuk, hogy kisebb vagy nagyobb szenvedéseink között Isten megpróbál, megtisztít, mint a nemes fémeket. „Mert megpróbáltál minket, oh Isten, megtisztítottál, amint tisztítják az ezüstöt.” (Zsolt 66,10) Ezért kell meghallanunk Jeremiást, aki fogságban élő népének ezt írja: „Mert én tudom az én gondolatimat, amelyeket én felöletek gondolok, azt mondja az Úr; békességnek és nem háborúságnak gondolata, hogy kívánatos véget adjak néktek. Akkor segítségre hívtok engem, és elmentek és imádtok engem, és meghallgatlak titeket. És kerestek engem és megtaláltok, mert teljes szívetekből kerestek engem.” (Jer 29,11–13)

Az apostol úgy, ahogy az előbbieken mondtuk, egy mennyei horizontot nyitott meg előttünk, tette mindezt úgy, hogy közben nem repült el a földi élet feje fölött, hanem a mindennapok közelségében, személyes életünkben szólít meg az áldás második felében.

Péter azzal zárja az áldást, hogy kihangsúlyozza, hogy maga Isten az, aki itt a földi életben tökéletessé, erőssé, szilárdá és állhatatossá tesz. Itt a görög szövegben a *katarzisz* szót találjuk, amely a görög drámák velejárója. Ezeknek olyan hatásuk volt, amelyek szellemileg-lelkileg rendbe hozták az elesettségében megromlott embert és szilárd fundamentumra állították. Ezek mellett a sokféle hiányt kipótolta, a csonkát, a sérültet éppé, teljessé tette. Péter áldásában afelől biztat tehát, hogy Isten rendbe tesz s a rendben megtart. Péter tehát három rokon értelmű kifejezést használ: erős, szilárd, állhatatos. Mintha azt mondaná, hogy ami össze akar dőlni, azt meg akarja támasztani, ami szét akar válni, azt újra szorosan egymáshoz köti. Ami eltört, azt újra összeilleszti, összeforrasztja. Az elpattant hurokat, elszakadt szálakat összeköti. *Azért jött, hogy ami elveszett, megtalálja és megtartsa.* És mindezt úgy, hogy szilárd fundamentumra helyezze. Ő akarja ma mindezt. Ámen.

Somfalvi Edit

Túrterebes

Az igazi kincs

Alapige: Máté 6,19–21

Bibliolvasás: Kolossé 3,1–15

Kedves Testvéreim! Ti mit gyűjtöttetek gyermekkorotokban? Szalvétát? Bélyeget? Képeslapot? Fényképeket? Matricákat? Könyveket? Lemezeket? Kazettákat? Ruhákat? Emlékszünk-e még a birtoklás örömére? Hogy milyen gazdagnak éreztük magunkat, ha végignéztünk a gyűjteményünkön? S ha már azóta felnőtünk, mit gyűjtünk most? Mitől érezzük magunkat gazdagnak? Pénzt? Hatalmat? Autókat? Házakat? Dolgokat magunk köré? Vagy időt? Egészséget? Hírnevet? Mi kell ahhoz, hogy értékesnek érezzük magunkat? Hiszen azért gyűjtünk, mert így akarjuk magunkat testileg-lelkileg erősíteni, értékesebbnek tudni. „Én az vagyok, aki vagyok, mert nekem van... (felsorolás tetszés szerint)” hangzik a mindenkori ember önmeghatározása.

Ha végigolvassuk a Máté szerinti evangélium 6. részét, észrevehetjük, hogy Jézus a gyűjtögetésről a Hegyi Beszéd keretében éppen a böjt és az önuralomra való intés után szól: Ezért nem meglepő, hogy a kijelentés első fele határozott tiltás, akárcsak az előző témáknál: „Ne gyűjtsetek.” Ha csak eddig tartana a mondat, arra gondolhatnánk, hogy

Jézus teljesen a gyűjtögetés ellen szól, mert talán ez lenne a böjt legmagasabb foka. Kérhetné azt is, hogy az ember álljon meg önmagában minden segédlet nélkül, hisz istenarcúsága elég gazdagság lehetne önmagában. A gyűjtögetés azonban olyan mélyen emberi magatartásforma, hogy az Úr nem kívánja el, hogy lemondjunk róla, hanem a cselekvésnek új irányt és valódi tartalmat ad. A tekintet és a figyelem a földiről a mennyekre irányul: Röviden: „vagyok aki vagyok, mert van Istenem és otthon lehetek a mennyországban”

Először azonban elmagyarázza hallgatóinak, miért nem érdemes, miért *nem éri meg* kincseket gyűjteni a földön. Teszi ezt olyan környezetben, ahol az emberi minőséget gyakran a mérhető kincs, arany vagy más vagyontárgy határozza meg. Ahol nincs az emberi életnek olyan megnyilvánulása, ami ne szólna valamiképpen a gazdagság magasabbrendűségéről, s ahol a koldus szinte nem is ember. A társadalom mindenkori gazdag és egyre gazdagodó rétegének élete értelmét semmisíti meg egyetlen mondatban az Úr, amikor szinte ítéletként jelenti ki: „ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják” – tehát semmiképpen nem marad meg és nem teljesítik a hozzá fűzött reményeket. Nem ad biztosságot, boldogságot, nyugalmat, lelki békét, nem véd meg semmitől és nem vásárolhat életet. *Mennyit ér* hát a földi kincs és mire jó?

Akkor azonban miért is gyűjtjük még mindig annyi erőfeszítéssel, fáradságot nem ismervé, mintha süketeknek mondta volna és vakok írták volna le ezeket a sorokat?

Másodszor elmondja, mit is kellene tenni. Jó hír, hogy nem kell leszoknunk a leszokhatatlan gyűjtőszenvedélyünkről. Nem kísértetünk erőnk felett, hanem teljes gyűjtögető erőnköt a mennyei kincsek összeszedégetésére kell hogy fordítsuk. Közben tudatja, miért is érdemes ezt tenni, *miért éri meg* így élni. Amilyen visszavonhatatlanul és nyíltan közli a földi kincsek sorsát, épp úgy hirdeti ki a mennyieikét is. Csak a mennyben maradnak meg kincseink hiánytalanul, sértetlenül, a mienknek és örökre. Ezekre a kincsekre *megéri* időt, erőt, életet fordítani, mert megtérül a befektetés, s bár önmaguktól nem gyarapodnak, de legalább nem vesznek el. Ismét mondom, mindezeket egy teljesen pénz- és vagyoncentrikus közösségnek magyarázza el, hogy mi az igazi érték, az igazi kincs.

Azzal, hogy megszünteti a földet, mint kincslerakatot és felemeli a gondolatokat és a figyelmet (lelkületet) a mennyieik felé, visszaadja a nincstelen, szegény vagy kevés vagyonnal rendelkező társadalmi réteg önbecsülését, önbizalmát, emberségét.

Ott mindenki egyformán birtokolhat kincseket, ott ők is gazdagok lehetnek, ráadásul végtelen időkre.

A mi Urunk, miután tudatja, mit ne tegyen és mit tegyen a mindenkori igehallgató, elmond végül egy mondatot, ami minden olvasáskor szíven üt, és biztosan nem véletlenül. Megállapításként hangzik el, de van szomorú vagy örömteli felhangja is, attól függően, hogy a hallgató miként viszonyul az elhangzottakhoz. Ha éppen értelmetlenül, de annál szorgosabban gyűjtögeti a földi kincseket, akkor szomorú, hisz fölösleges dolgokra pazarol életet, s a szív, az élet közepe, a gondolatok, az érzelmek és az akarat központja a tűnékenyhez, pusztulóhoz, időbenihez ragaszkodik jobban. De örömteli a mondat, ha a hallgató figyelmes volt és már másutt keresi a gyűjthető kincseket. Akkor a szív a mennyhez kötődik, ahol Jézus ül az Atya jobbján, s ugye nyilvánvaló, a szívünk nála van a legjobb helyen.

A tények ismeretében már csak két kérdésre kell személy szerint válaszolnunk.

– Hol lakjon a mi szívrünk?

– És *mennyit ér* ez meg nekünk?

Te, testvérem mit válaszolsz ezekre a kérdésekre? Ámen.

Kicsoda Krisztus?

Alapige: János 14,6
Bibliailvasás: Róma 8,1–14

Az Úr Jézus Krisztus búcsúbeszédében tanítványaihoz szól. Amikor „búcsút vesz” tanítványaitól beszédében elmondja azt, hogy kicsoda Ő számukra, mert a tanítványainak később, amikor Ő majd nem lesz közöttük, emlékezniük kell az Ő szavaira, arra amit mondott: „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, hanemha én általam.”

Jézus szavai ma minket is bátorítanak, reménységet és hitet adnak. Minden istentiszteleten emlékezünk, és bizonyosságot teszünk a keresztre feszített és feltámadt Úrról, aki Szentlelke által mindig jelen van közöttünk.

Ha mi Jézus mai tanítványainak valljuk magunkat, akkor a tanítványság egyik fontos feltétele, hogy tisztázzuk a magunk számára a következő kérdéseket:

1. Melyik az az *út*, amelyen járva az Isten felé igyekszünk, és kicsoda mutatja azt meg számunkra?

2. Melyik az Isten akarata szerinti *igazság*?

3. Milyen az az *élet*, amelyet élnünk kellene?

A 21. század hajnalán élő keresztyén ember és gyülekezet számára legfontosabb a Tamás kérdése: „Uram, nem tudjuk hová még, mi módon tudhatjuk azért az utat?” (Jn 14,5)

Nap mint nap elbizonytalanodunk, kísértésekkel küzdünk, és Jézus bátorítása nélkül életünk, jövődünk zsákutcába juthat. Rohanó világunkban nagyon sok keresztyén ember, de gyülekezet is elveszítheti az irányt, ha más utat, igazságot és életet gondol modell-értékűnek, megfelelkezve így Jézus parancsáról.

I. „Én vagyok az út.” Melyik útról is beszél Jézus?

Az útnak a képe ismerős előttünk, hiszen minden nap elindulunk egy úton. Ha valahova utazni szeretnénk, akkor szintén az utat kell igénybe vennünk, hogy célba érjünk. Ha egy erdőn haladunk át, akkor is csak az ismert úton haladhatunk, hogy el ne tévedjünk. Az útnak tehát nagyon fontos szerepe van az ember életében, azt is mondhatjuk, hogy létszükséglet. Ősidőktől fogva az ember törekszik arra, hogy utakat építsen, hogy azok által könnyebben, kényelmesebben elérjen kitűzött céljához.

Az út révén lehetséges az is, hogy a közelben vagy távolban lévők egymással érintkezhessenek. Ma már a tudomány fejlődése lehetőséget teremt arra, hogy ne csupán a földi, hanem a légi utak hálózatán át rövidebb legyen az idő, a távolság a célba érésig.

Mindez jól van így, hiszen Isten ruházta fel az embert arra, hogy értelme, képessége, tudása által a járhatatlan utat járhatóvá, az egyenetlent pedig egyenessé tegye.

De melyik az az út, amely Isten felé vezet? Mert hiába haladunk mi a szárazföldi, légi vagy vízi utakon, egyik végén sem találkozunk Istennel!

Újra és újra Tamás kérdésébe botlunk! Sok esetben még a templomba járó, hívő keresztyén emberben is felmerül a kérdés: Uram, vajon jó úton járok? Vajon tudtam-e eléggé figyelmes, éber maradni, akaratodnak, parancsolatodnak engedelmessé, vagy eltévesztetem az utat.

Nagyon jó, ha ezek a kérdések nem hagynak nyugton, mivel jelzésértékűek. Jelzik, hogy nem unottan, beletörődötten, elfásultan ballagunk az úton, hanem nap mint nap mérlegre tesszük életünket, jövőnket, hitünket, és keressük a minőségi utat.

Istennel csak lelki síkon, Igéje által találkozhatunk.

Ez az egyetlen és járható út, mely közelebb visz Istenhez. Az ige, az imádság, a hálaadás és a bűnvallás naponkénti alkalmazása életünkben segít abban, hogy a minőségi úton járassunk és rendszeresen találkozassunk Istennel.

Ezért mondja Jézus: „*Én vagyok az út...*” – nem kell más utat keresni, mert nincsen más út Isten felé csak az, amelyik Jézuson át vezet. Krisztus Urunk vére pirosra festette ezt az utat. Ez az út a földről a mennybe; a sötétségből a világosságba, a bűnből a megtisztulásba és a halálból az örök életre vezet minket. Ha ezt tudjuk, és ha ezen az úton járunk, akkor biztosak lehetünk abban, hogy az igazi, helyes utat választottuk, és Jézus parancsának engedelmességedünk.

Tekintsünk vissza a múltba és helyezzük nagyító alá életünk egy-egy részletét:

- Milyen úton haladtam, amikor fiatal voltam?
- Milyen utakat tartottam fontosnak életem delelőjén?
- A mában melyik út fontos számomra?

Ha rádöbbenünk, hogy a múltban nem a helyes és az igaz utat választottuk, akkor tegyük fel a kérdést: volt-e hasznom azon az úton járni, ahol nem volt hit, reménység és szeretet, ahol nem volt gyümölcsstermés!

Az ilyen utakat Pál apostol élete példájára hivatkozva így ítéli meg: „De amelyek egykor nyereségek valának, azokat Krisztusért kárnak ítéltém.” (Fil 3,7)

Keress hát, testvérem, a krisztusi utat! Egyedül az vezet el a célhoz!

II. „Én vagyok az igazság” – mondja Jézus, mi pedig feltehetjük a kérdést: melyik az Isten akarata szerinti igazság?

Az igazságról nagyon sokat szoktunk beszélni. Van, hogy amit az egyik igaznak vél, azt a másik hamisnak gondolja.

Emberek, népek, országok szinte naponta kutatják, keresik a földi igazságot, mely alátámaszthatja cselekedetünket, törvényeinket.

A kisgyerek az apja szavaiban, igazában bízik, a szegény a gazdag igazságát látja erősnek, a beteg az orvosa igazában bízik.

Egyházi életünkben, gyülekezetünkben is sokszor elfogadjuk, elfogadtatjuk, hogy az ember alkotta törvényeink, az igazság zsinórmértéke szerinti határozatok és jók. Ezek bennünk és velünk élnek, úgy merítünk belőle, mint a forrásból, igazságszomjunk csillapítására.

A Krisztus útján járó keresztyén ember kérdése azonban a következő: *ki az igazság?* A választ pedig Jézus adja meg: „*Én vagyok az igazság.*”

Kell-e ennél kielégítőbb választ keresni? Nem, mert amúgy sem találánk, mivel keresésünkben csupán csak emberi vágyainkat takargatnánk az igazság szóval, és annak különféle értelmezési módjaival.

Jézus az igazság! Példáját adta annak, hogy ezzel az igazsággal Ő az ellenségeskedőket, a békétlenkedőket, haragosokat megbékítette. Ez az igazság teljes egészében elég arra, hogy a hívő ember lelkét táplálja, megerősítse.

Keress hát, testvérem, ezt a krisztusi igazságot! Ez vezet az üdvösségre!

III. Végül azt mondja Jézus tanítványainak és nekiünk is: „Én vagyok az élet.”

De milyen az élet, amely után az ember vágyakozik? Sokszor hallunk meggondolatlan, felelőtlen kijelentéseket. Van aki azt mondja: számomra az élet a jólét, a pénz, a

divat követése. A többi kevésbé érdekel. Mások pedig ezzel ellentétben hangoztatják: az igazi életet a család, a gyermekek nevelése, az egészség megőrzése, a megelégedettség jelenti.

Vannak olyanok is, akik az élet értelmét a kicsapongó, gyakran a pohár fenekére néző szertelen életformában találják meg.

Bármelyik csoportot kérdezzük, érvekkel tudják alátámasztani, hogy számukra miért éppen ez az életforma a jó, és jelenti a nagybetűs életet, célt és ideált.

Jézus másképpen akarja ráirányítani a mi figyelmünket az életre. Nem pillanatnyi örömöket, célokat kínál, hanem egy olyan életet, amelynek a vége nem a halál.

Ez földi élet számunkra Isten ajándéka. Isten azt akarja, hogy azt az életet, amelynek a csírája tőle van, tiszteljük. Mi keresztyének pedig nem azért tiszteljük az életet, mert vége a halál, hanem azért, mert Isten Fia elhozta az életet ide a földre, megváltotta és megszentelte és a mennyei élettel tetézte. Ezért biztat: én vagyok az élet, aki feltámadtam, aki örökké élek, és azt akarom, hogy ti is örökké éljetek.

Testvérem, csak ezt a krisztusi életet érdemes élni! Ez vezet el Istenhez, hogy „ahol én vagyok, ti is ott legyetek”. Ámen.

Megláncolva

A középkorban élt egy híres kovács. Egyszer letartóztatták és börtönbe vetették. Egy idő múlva elhatározta, hogy megszökik. Megvizsgálta a láncot, nem talál-e rajta elvékonyodást, ahol könnyen széttörheti. Csakhamar eloszlott azonban minden reménye. Rémulten fedezte fel ugyanis, hogy annak idején saját maga készítette ezt a láncot, ő pedig sokat adott arra, hogy olyan láncokat kovácsoljon, amelyeket senki nem képes széttörni. Íme, *saját* láncával volt megbilincselve.

Ugyanígy van ez a bűnössel. Tulajdon keze kovácsolta a láncot, amellyel meg van kötözve – olyan erős lánc ez, hogy emberkéz szét nem törheti. Csak egy lehetősége van a szabadulásra: Jézus Krisztus szét tudja törni a láncot – *de csakis Jézus Krisztus!* Nála keress segítséget nyomorúságodban. „Ha a Fiú megszabadít titeket, valóságosan szabadok lesztek.” (Jn 8,36)

Prédikáció szórványvasárnapra

Orbán Lajos
Kolozsvár

Fogadjátok be egymást!

Alapige: Róma 15,1–7
Bibliavásolás: Lukács 10,25–37

Napjainkban a társadalmi és szociális viszonyok felbomlásának vagyunk a tanúi. Az egymással szembeni nemtörődömség, az érzéketlenség, az egymástól való elidegenedés jelei közösségi betegségeinknek, szociális viszonyaink válságának a tanúi. Apátiába sodródó társadalmunk életébe kiált bele Isten a ma felolvasott íge által: *Fogadjátok be egymást!* A nagyvárosok zsúfoltságában, a modern világ időhiányában, vagy éppen a mezei és ház körüli munkák áradatában vegyék észre egymást, lássátok meg egymás szükségseit, igényeit. *Figyeljétek egymásra!* Ne csupán a különbségeket lássátok, hanem szemléljétek a hasonlóságokat is, azaz *fogadjátok el egymást!*

Az önző, a csak *saját magának kedveskedő* ember életébe szól bele Isten: vedd észre a melletted elmenő, szeretetre, simogatásra kiéhezett felebarátaidat. Vedd észre a könnyes szeműeket és oszd meg velük örömet. Lásd meg az éhezők koldulásra feléd nyújtott kezét, és feleslegedből adj azoknak. Isten szól, és az Ő szava parancs számunkra. Nemcsak kér, hanem felszólít. Nem csupán jó, ha befogadjuk egymást, de keresztyéni kötelesség is ez számunkra.

Miért? Az alapige egymás befogadásának három okát nevezi meg. Azt mondja először, hogy *tartozunk mi, az erősek*. Rossz dolog tartozni. Becsületes ember igyekszik mielőbb törölni tartozását. Adósságunk kényelmetlen és nehéz teherként üli meg vállainkat. Isten ma lelkiismeretünket élezi azáltal, hogy azt mondja nekünk, hogy mi tartozunk. Tartozunk azzal, amennyivel nekünk több van, mint társainknak. Tartozik a gazdag a szegénynek, az erős a gyengének, a hívő a hitetlennek, a nagy a kicsinek, az egészséges a betegnek, az örvendező a sírónak. Aki azt hiszi, hogy mindene megvan, aki semmiben sem szűkölködik – annak van a legnagyobb adóssága.

Mindenünk, amink van, Isten ajándéka: egészségünk, gazdagságunk, örömünk, boldogságunk. De ezeket nem tartogathatjuk csupán a magunk számára. Isten azt akarja, hogy szolgáljunk azokkal egymásnak. Aki nem ezt teszi, aki nem ad abból, amit végső soron ő is kapott, az „az adósok börtönébe jut” Olyan az, mint az egyetlen talentumát elásó haszontalan szolga, akit Ura a külső sötétségre vet.

Tartozunk. Keresztyéni kötelességünk egymás befogadása. Csakis jókedvünk, szeretetünk, boldogságunk, testi vagy lelki gazdagságunk megosztásával törleszhetjük Isten iránti adósságunkat. Az adósság, a tartozás teher. És ma tudja meg minden ember, akinek valamivel is több van, mint felebarátjának, hogy ez a teher mindaddig vállaira fog nehezedni, amíg el nem kezdi az Istentől ajándékba kapott javai megosztását, azaz amíg el nem kezdi *felebarátainak befogadását!*

A másik oka egymás befogadásának *Krisztus példája*. Ő az, aki először leereszkedett az emberhez és befogadta őt. Abból, ami az övé volt adott másoknak: isteni hatalmával szolgált az embernek. Többet tett, mint bárki más: Isten Fiaként bűnös emberré lett, hogy mi, bűnös emberek, Isten fiaivá lehessünk. Hogy az embereket a gyalázattól megmentse, Ő maga lett gyalázattá, vállalta a halált, hogy nekünk ne kelljen meghalunk.

Jézus Krisztus mindenét nekünk adta. Nekünk, embereknek nehéz ezt megtennünk, de tudnunk kell, hogy a keresztyén embernek kötelessége Jézus példája szerint élni. A felolvasott ige is arról beszél, hogy „ugyanazon indulat legyen bennetek egymás iránt Krisztus Jézus szerint” (5b) Jézus Krisztus meghatározta számunkra azt az életformát, amelyet élnünk kell. „Öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust” (Róm 13,14a) – mondja egy pár fejezettel előbb Pál apostol.

A krisztusi indulat, a Krisztus felöltözése az Ő példája szerinti életet jelenti. Ha Ő, mint Isten Fia közel jött hozzánk, kopogtatott a mi szívünk ajtaján, ha vigasztalt, bátorított, erősített – és igen, szükség esetén még csodát is tett értünk, akkor nekünk is ezt kell tennünk. Eggyel ama legkisebbek közül. Jézus tőlünk nem vár el erőnk feletti munkát vagy áldozatot. Csak is azzal kell szolgálunk, amit Tőle kaptunk: Jézus is befogadott bennünket, nekünk is be kell fogadnunk egymást.

A továbbiakban az ige az emberben a békességes türés és az írások által megszületett *reménységről* beszél. A Krisztus szerinti élet reménységéről van itt szó. Aki Krisztustól tanulta meg az egymásnak való szolgálást, a türelmes életvitelt, az ígére való figyelmet – annak lehet reménysége.

A kérdés az, hogy mire irányul a mi reménységünk? A felolvasott ige nem beszél erről, de a kontextus sejteti, itt a keresztyén ember nagy reménységéről van szó: az örök élet reménységéről. Az ige azt mondja, hogy csak a Krisztus szerinti életet élő embereknek van reménységük, csakis azoknak, aki befogadják embertársaikat Krisztus akarata szerint. Nem beszél egyébről az ige, de következik az elmondottakból, hogy aki nem fogadja be felebarátját Krisztus akarata szerint, az nem rendelkezik ezzel a reménységgel, annak nincs alapja a reménységre!

Egymás befogadásának azonban nemcsak oka, hanem amint az igéből kiderül, *célja* is van: „hogy egy szívvel és egy szájjal dicsőítsétek az Istent” Az istendicsőítés a kegyelmet megtapasztalt ember hálából fakadó cselekedete. Szánt szándékkal mondtam: *cselekedete*. Isten dicsőítése nem beszéd, hanem tett. Maga Jézus mondja, hogy „abban dicsőíttetik meg az én Atyám, hogy sok gyümölcsöt teremjete, és legyetek nékem tanítványaim” (Jn 15,8) A Jézus szerinti élet, az egymás befogadása és elfogadása végső soron a tanítványi lét igazolása és egyben Isten dicsőítésének legfontosabb módja és lehetősége. Azt mondhatjuk tehát, hogy a Krisztus szerinti élet gyümölcseit termő ember cselekedeteivel, egész életével Istent dicsőíti. Fogadjátok be tehát egymást, hogy így dicsőítsétek Isteneteket.

Beszéltünk az egymás befogadásának okairól és céljáról, de arról is hallanunk kell, hogy mit jelent valójában egymás befogadása. A vendégeket szoktuk fogadni, befogadni. Mindenki tudja, hogy vendég érkezése esetében a vendég válik fontossá házunkban. Ő kerül figyelmünk középpontjába, reá való tekintettel alakítjuk programunkat. Lemondunk magunk akaratáról csak azért, hogy vendégünk jól érezze magát. A legkényelmesebb ágyba fektetjük és esetleg saját szobánkat is átengedjük neki. A vendégfogadással kapcsolatban kell megemlítenünk a *vendégszeretet* fogalmát is. A vendéget szeretni kell – csak így válunk képesekké befogadására, elfogadására.

Egymás befogadása a vendégfogadáshoz hasonlítható a legjobban. Szeretünk, megértünk, segítőkészségünk nyilvánul meg benne. Amikor az ige azt parancsolja, hogy fogadjuk be egymást, és ennek a parancsnak az okait és céljait is elének állítja, akkor azt akarja, hogy felebarátaink iránti szeretetünket mutassuk meg. Valami olyat vár tőlünk, amit az irgalmas samaritánus példázatában is láthatunk: a szükségben szenvedő embertársunk szeretetét, felkarolását.

A felolvasott ige azonban nemcsak nekünk, mint egyéneknek szól. Szól az egész gyülekezetnek. Fogadjátok be ti nagy, ti erős gyülekezetek a szükségét szenvedő gyüle-

kezeteket. A mai ige éppen itt válik aktuálissá, hiszen ma szórványmisszió vasárnapja van, Isten ez ige által arra hívja fel figyelmünket, hogy lehet bár a mi gyülekezetünk is kicsiny és erőtlen, de még kisebb gyülekezetek is vannak, ahol nemcsak beáznak a templomok, vagy éppen leomlanak a tornyok, de még az ígehirdetés bizonyossága is hiányzik. Az ilyen gyülekezetekre akarja ma fordítani Isten a mi gyülekezetünk figyelmét. Fogadjátok be egymást! Ha mással nem segíthettek, akkor legalább imádságaitokban hordozzátok a segítségre szoruló kis gyülekezeteket, szórványokat. És tegyétek ezt annak a tudatában, hogy először tartoztok ezzel, másodszor Krisztus is ezt tette veletek, harmadszor, hogy ezzel dicsőítsétek Istent, a mi Atyánkat. És ne feledjétek: csakis így lehet reménységünk Krisztusban az örök üdvösségünk felől. Ámen.

A tűz martaléka?

Egy hitetlen európai akart egyszer egy indiai keresztyént meggyőzni arról, hogy hite értelmetlen, és számára nincs segítség.

„Mit tett hát tulajdonképpen érted a te Jézusod?” – kérdezte a gúnyolódó.

„Meváltott” – felelte mélyen megindulva a bennszülött.

„Mit értesz ezen?” – kérdezte az európai gúnyos mosollyal.

„Gyere az ajtó elé, és megmutatom” – hangzott a válasz. Ott künn összegyűjtött az indiai egy maréknyi száraz levelet és kört formált belőlük. Aztán keresett egy hernyót és a kör közepébe tette. Körös-körül meggyújtotta a lombot, miközben a gúnyolódó nem kis kíváncsisággal figyelte. Amikor a tűz közeledett a hernyóhoz, az ijedten tekergett ide-oda, de az égő körből nem tudott kiszabadulni. Hirtelen az ember benyúlt a füstön át, kiszabadította a hernyót veszélyes helyzetéből és a zöld fűre helyezte, ahol semmi veszély nem fenyegette.

„Ezt tette értem az áldott Jézus Krisztus” – mondta. „A pokol lángjai nyaldostak körül, nem menekülhettem előlük; megértem a kárhozatra és pusztulásra, Ő azonban megszabadított áldozati halálával. Úgy mentett ki, mint üszkös fadarabot a tűzből. Aztán pedig engem – a nyomorult, halandó férget – szívéhez vont.”

Mondanunk sem kell, hogy az európai elhallgatott.

El tudod mondani te is magadról, hogy az Úr Jézus téged is megmentett halála árán? El tudod mondani, mint ez a bennszülött: „Meváltott engem”? Ha még nem, arra kérek, jöjj az Úr Jézushoz, és Ő békességet ad neked, elfedez az Ő vérével és te mentes leszel az eljövendő haragtól.

„Krisztus meghalt értünk, amikor még bűnösök voltunk.” (Róm 5,6) „Te szeretettel kivontad lelkemet a pusztulásnak verméből.” (Ézs 38,17) „Olyanokká tettél, mint a tűzből kikapott üszög.” (Ám 4,11)

A Genezáret partján

Csomoros jegenye

Az én városomnak határa homok. Lazán fekszik a föld kérge alattunk, s a szél szélye fodrokat hány rajta. A szöcske nyomát is megtaláljuk itt, de a szilaj mén patája rúgását is hamar betakarja a szél.

Ha járom a sárga siványt, megértem küzdelmét a csomoros jegenyének, a senyvedt nyúlvevesszőnek, s minden fűszálnak, mely ide települt. Itt minden szenvedésről, szegénységről beszél, mégis úgy díszlik a puszta! Az árvalányhaj a lenge szélben is hullámokat vet, a rezgőnyárfa folyton dalt susog, a galagonya fehér kelyhéből rubinszerű gyümölcsöt fakaszt, a kutyatej szüntelen virít, a pirosító kandi kék szeme mindig hív magához zümmögő méheket, s királydinnye ostora bütykével védeni akarja a szarkafiókát.

Micsoda titkos, szent ölekezés ez! A sok szegény küzdő növény a nyomorban hogy egymásra talál s díszével hálálja sovány kenyérét! Nincs itt panasznak nyoma sem, mert ami díszlik, az szegényen szép, a gazdag televényre vágyó pedig a siványon meg sem maradna!

Míntha az evangélium talaján járnék, ha úgy magányomban a puszta ölén csomoros jegenyét, árvalányhaját, galagonyabokrot sorra veszek, s ha megérteni tudom néma beszédjüket!

Itt minden hálás, ami él, elégült azzal, ami élet, s nem vágyik élete helyett élni javait, mit a gazdag talaj nyújt, de viszonzásul a zsírért életet rabol. Itt a föld nem több, mint aminek lennie kell, s az élet küzdve gyarapszik, s az életet életért éli! Így lesz a puszta az evangélium szelleme testesülése. „*A test nem használ semmit, a lélek az, ami megelevenít!*”

Gazdag televények boldog lakosai nem értenék a homokon küzdecs szépségeit, de az evangélium világa is a zsírban puhultaknak épp oly idegen! Mikor járom a pusztai utat, a csomoros jegenyénél mindig megállok, mit a futóhomok legbeszélőbb fájának tartok, s megcsodálom ezernyi sebhelyét. Nekem kedves, meghitt barátom, mert szeretem sivar talajához ragaszkodását, s tavaszban fakadó gyantaillatú drága balzsamom, hőségben lombja alatt mindig megpihenek, s ráillőnek tartom zúzott ágaira a szenvedő varjak seregét! Idegen szem, átfutó utas nem érti szépsége titkát, mert belseje beforrt sebeiben él a fa, s az otthona lelke, mit az ért egyedül, ki talajából növe titkoltan hordozza sebeit, s azzal, hogy a világ nyomorultnak látja, – mit sem törődik!

A sokbütykű jegenyét nem kertész kése nyesi, hanem úgy tépi, rágja a csorda, szagatja a pusztai szél, zsenge levelét marja az éles homok; de a sok sebesülés mind beforr rajta, s koronáját mégis magasra emeli. Sovány talaját szereti, vágya nem zaklatja agyon, s túri az élet mostohaságát, s a nap sugarával gyógyítja élő sebeit! Míg él, megvetik, de ha kivágják, sok kínja nyomáért nagyon megbecsülik.

Az ember nem érti a szenvedés lelkét, azt véli, hogy az átok kegyetlen erőszak, pedig a kegyelem azzal szépíti a bensőt, s az ád értéket holtunk után!

Boldog emberek zavartalan élet után fölhíznak, mint a répa a dús talajon, de nyomtalanul el is enyésznek, míg a szenvedők benseje ékül marad, s az emberi élet díszéül tekintik. – Hálások a boldog embereknek egyedül azért lehet a világ, mert Istent kereső szellemeinket kínozni megtudják, s mint ahogy nyalánk borjúk megrágnak a csomoros jegenye új fakadását, s ezzel teszik bensejét széppé!

Micsoda nagy erő, kegyelem forrása, mikor az Egyház nagy szenvedői, mártírjai bensejét elébünk kitarja, hogy lássuk glóriásan a szenvedés isteni rajzát, mert ezzel tesz könnyűvé hordani a rágalom, a gúny púpjait rajtunk, s így az ütések, harapások sebei befornak, s a világba kitörő vágyaink meghúzódnak a sok csomó, torzító rajza alatt!

Mikor szívemben megérezem a gúny, a megvetés gögös mosolyát is, de a pörölyszújtás sebhelyeit is eltakarom, akkor a sivány – a szegény emberi élet – lelke belémszáll, a csomoros jegenye sorsát megosztani vágyom, s a szenvedésekből bensőm dísze fölépül, mert a jegenye bütykeit látva, mindig meggyógyul rajtam a seb, Uram! – Sivány fája, csomoros jegenye, hadd legyek én is!

(Ván Benjámín *Tört vetés* c. könyvéből.)

Lelki szárnyalás

Ézsaiás 40,30–31

A sas

A sas, ha földre száll, csak kis felületen érinti a rögöt, de ha repül, egész testével a levegőn fekszik.

Ez a büszke, szép madár, amint hatalmas ívekben szeli a levegőt s roppant magasságban fölöttünk kering, a méltóságnak, a fönségnek tiszta tudatában nagyon boldog lehet!

Más madár is repül, de a mocsarat szürcsölő vadkacsa, a porban fürdő fogoly, a csacsogó szarka oly nehezen, fáradtan verdesi a léget, hogy szinte bántó a látása is.

A krisztusi embernek is az ég a hona, akár a sasnak. A földet csak tapodja, de a világgal, mint a sas, ha földre száll, csak kis felületen érintkezik! – De ha szárnyat bont, imáiban ha fölemelkedik, nem csapkodja a magasságot, nem ver lármát repülésével, hanem egész lelkével az Isten kegyelmét fogja át s méri a végtelent! Ha a testi ember repül, lármával teszi, repülésének nincsen szépsége s a föld színét elhagyni nem meri; van oly ember is, ki porba fekszik s annak él!

A krisztusi embert hívja a magasság, s imáiban szárnyait kibontja, egész lelkével Isten kegyelmét éli át! – A sas magasra jut, ha szárnyal, de a látóhatárban mindig bent marad, de a lélek embere imáiban amint elmerül, a láthatatlan világba költözik, ahol az élet már dicsőülés!

Alkalmi prédikációk

Ifjúsági bibliaóra

Móra László Tibor
Kajántó

István, az első vértanú

Alapige: Apostolok Cselekedetei 6,8–15; 7,58–60

Az apostolok munkatársakat találtak. Így könnyebben ment az élet a gyülekezetben. Volt, aki segítsen nekik. Azt gondolná az ember, hogy mostantól fogva minden „ékesen és jó renddel” (1Kor 14,40) megy a maga útján tovább. Mindenki megtalálta a feladatát, zajlik az élet, nő és erősödik Isten egyháza. Azonban a folytatás nem ilyen idillikus. Sokan nem szerették, hogy a gyülekezet erősödött. Erre a külső nemtetszésre még a gyülekezeti tagok is rátettek egy lapáttal. Nem fértek a bőrükben. Ott volt az „izgága István”, aki vetekedni mert a zsidókkal, a templomban levő tudósokkal. A vége pedig az, hogy megölték. Mért volt ennyire naiv ez az ember? Mért nem maradt meg csendesen a gyülekezetben végezve a feladatát, amivel megbízták. Nem többet tudott volna-e így segíteni az apostolokon, sőt az egész közösségen, mint úgy, hogy meghal? Egy nem keresztyén ember számára a történet ilyen értelmet nyerhet. Azt a végkövetkeztetést vonhatja le, hogy István felelőtlenül, meggondolatlanul cselekedett. Nem lett volna szabad, hogy így gondolkozzon. Szándékosan kereste a bajt.

Mit mond ez a történet a mi számunkra, akik hittel olvassuk Isten igéjét? Meggondolatlan és felelőtlen volt-e István? Szándékosan kereste a bajt? Vagy Isten akaratának engedelmeskedett, amikor vetekedett a zsinagógabeliekkel és próbálta őket a jézusi igazságról meggyőzni?

Az igében azt olvashatjuk, hogy István teljes volt hittel és Szentlélekkel. Cselekedeteit nem meggondolatlanság vezette, hanem Isten Lelke. Mindaz, amit hallott az apostoloktól nem múltak el nyomtalanul az életében, hanem felébresztették az Istenbe vetett hitet, és teljes életét az Ő ügyének szentelte. Csodákat, jeleket tett. Az ige nem részletezi, hogy melyek lehettek ezek. Nem is ezeken van a fő hangsúly, hanem István teljes életén, amelyet Isten szolgálatába állított, és azon, hogy hite mindennél erősebb volt.

Ez a hit szólalt meg, amikor vitatkozott a zsinagógában levőkkel. Jeruzsálemben több zsinagóga volt. Ezek között voltak olyanok is, amelyeket a Római Birodalom egyes tartományokban lakó zsidók tartottak fenn, azzal a céllal, hogy amikor a jeruzsálemi templomot látogatták meg, legyen hova menjenek. Ezek az emberek nem tudhattak sokat Jézusról. Itt volt a pillanat, hogy ők is meghallják az evangéliumot, Jézus feltámadásának tényét. István ezt a lehetőséget aknázza ki, és szól hozzájuk. Hogy az ige szavával próbáljam Istvánt bemutatni, olyan volt, mint Jeremiás, akinek az ige csontjaiba rekesztett tűz volt (Jer 20,9). Nem tudott nem engedelmeskedni a missziói parancsnak: „tegyetek tanítványokká minden népeket”

Az első kérdés az lehet a mai alkalommal, hogy mi mennyire hasonlítunk Istvánhoz. Ki tudjuk-e használni az alkalmat, hogy felmutassuk a mi hitünket? Nem agresszív bizonyoságtétellel, vagyis úgy, hogy letámadjuk az embereket, és mellüknek szegezzük egyből a kérdést, hogy hisz-e vagy nem, hanem úgy, ahogy István tette. Vállaljuk keresztyén mivoltunkat ebben a sokszor evangéliumtól idegen világban, és vállaljuk azokat

az értékeket, amelyeket a hitünkkel együtt kaptunk. Ha kell vitatkoznunk az értetlenkedőkkel, bölcsen, a Lélek segítségét kérve kell vitatkoznunk.

István bölcsen szólt. Nem lehetett megcáfolni szavait. Nem azért, mert ő maga lett volna annyira bölcs, hanem mert a Lélek szólt rajta keresztül. Ellene csak piszkos módszerekkel lehetett győzni. Ezért kerestek hamis tanúkat, akik valótlanságokkal vádolták őt. A legkönnyebb vád, amit elmondhattak az volt, hogy Istent és a törvényt káromolta. Tulajdonképpen ez volt a vád Jézus ellen is. A Jézus szavait idézik elferdítve, amikor ellene hangolják a közvéleményt. A János evangéliumában olvassuk a Jézus szavait, hogy: rontsátok le a templomot, és három nap alatt megépítem azt (Jn 2,19), de Jézus az Ő haláláról és feltámadásáról beszélt itt. Jézus nem a törvényt és a szokásokat akarta megváltoztatni, hanem betöltötte azt, amit az ember nem tud megtenni. Véghezvitte a megváltás nagy művét.

Kik voltak azok, akik István ellen hangolták a közvéleményt? A diaszpórabeli zsidók, akik visszatértek Jeruzsálembe, pont a templomhoz való kötődés miatt. Azok, akik talán keveset tudtak Jézusról, akik féltették önazonosságukat ott a távolban. Ők tudták azt, hogy egyetlen mód van arra nézve, hogy megmaradjanak zsidónak, ha hűek maradnak a hagyományokhoz ott, ahol élnek, Izráeltől és Jeruzsálemtől távol.

Akárcsak a Jézus esetében, szabályos pernek indul az egész ügy, de koncepció s perré válik. Istvánt minden áron félre kell állítani, mert ártalmas. Ezért nem riadnak vissza a hamis tanúktól sem. Védik vélt igazukat. Még akkor sem látják be tévedésüket, mikor sugázzik István arcáról az ártatlanság. Olyannak látják arcát, mint egy angyalét. Ebben a gondolatban számunkra több üzenet van. Az egyik az, hogy István Isten küldötte volt. A másik, hogy Isten bárkit felhasználhat mint küldöttjét. A harmadik az, hogy az emberek sokszor nem tudják észrevenni a világban azt, hogy Isten küldötte jelen van közöttük.

A kérdésünk most az lehet, hogy mi hogyan állunk a világ előtt? Mint Isten küldöttei? Érezzük-e azt, hogy velünk is célja van az Úrnak? Vagy nem vesszük észre nem csak a körülöttünk levő „angyalokat”, hanem saját küldetésünket sem látjuk tisztán.

István védőbeszédet mond, amely fokozatosan vádbeszéddé válik [kemény nyakú, körülmetéletlen szívú és fülú nép (7,51)]. Az István elleni hangulat annyira felizzik, hogy elszabadulnak az indulatok. Megkövezik. Izráelben a törvény ezt az egyedüli kivégzési módot engedélyezte. Ez azonban nem kivégzés, hanem lincselés volt. Az elítéltet odadobták a tömegnek.

István halála nem csak megdöbbentő azzal, hogy bemutatja mire képes a fanatizmus, hanem példa is. Példa a bűnbocsánatra. Próbáljuk beleélni magunkat ebbe a helyzetbe. Tudom, hogy nekem van igazam, tudom, hogy szemenszedett hazugság az, amivel vádolnak. Mit tennék ilyen helyzetben? Talán száz emberből kilencvenkilenc megpróbálna foggal-körömmel harcolni életéért, kiabálni, átkokat szórni a gyilkosaira. István mást tesz. Nem csak Jézus tudott imádkozni azokért, akik Őt megölték (neki könnyű, mert isten Fia volt), hanem egy ember is, akinek hite volt. A hívő ember tudja, hogy bármi is történik vele, az ő élete mindig Isten kezében van („a Ő akarata nélkül még csak egy hajszál sem eshetik le a fejéről”). A megnyílt egekben Istent látja. Számára megjelent a kegyelem már akkor, amikor vállalta a mártírságot.

A kérdés a mai bevezető végén az, hogy tudunk-e így imádkozni, amikor bajban vagyunk? Érezzük-e Isten segítő erejét, amely válasz a mi könyörgésünkre? Van-e olyan hitünk, hogy életünkben és halálunkban Jézus legyen egyetlen vigasztalásunk?

István életéből és halálából mindannyian kell hogy tanuljunk. Hitvalló ifjakká kell válnunk ebben a világban, hogy hirdessük Isten szeretetét, amit az Ő Fia által adott mindnyájunknak.

Vitaindító kérdések:

1. Szerintetek milyen az igazi keresztyéni életforma? Az-e, ha eltűnünk a tömegben, ha lapulunk a másik mögött, ha várjuk, hogy egyedül ő végezze a munkát, vagy kiállunk Isten igazsága mellett, még akkor is, ha az sokaknak nem tetszik?
2. Van-e valamilyen határ, és ha igen, akkor hol van az, meddig kell elmenni az elveink, a hitünk vállalásában?
3. Napjainkban vannak-e olyanok, akik István hűségével vállalják a hitüket? Vagy mindenki a „maga kis pecsenyéjét sütögeti a saját tüze mellett”?
4. Szükség van-e napjainkban mártírokra?

Rádioprédikáció

Szalay Pál

Kenderes, Magyarország

Az Úr lát

Alapige: 1Mózes 22,1–14

Az Isten világ iránti szeretetének Ábrahám a halvány, gyöngé emberi képmása. Figyeljünk arra, amit a hitben való engedelmisségben hírül adott a számunkra. Ha az Ábrahám útján, a hit útján járunk, akkor a fájdalomra öröm, ínségre bőség, könnyhullatással való vetésre vigadozással való aratás következik.

Isten mindent lát. Érzéseinket, gondolatainkat és tetteinket. Vigasztaló igazság, hogy bennünket lát az Úr. Látja próbatételeinket, látja hitünket, látja szabadításunkat.

Isten tudta, milyen nehéz próbának vetette alá Ábrahámot, amikor megparancsolta: Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, akit szeretsz, és menj el Mórijának földjére, és áldozd meg ott égő áldozatul a hegyek közül egyen, amelyet mondok néked. Egyetlennek nevezi, nemcsak szám szerinti értelemben, hanem mint egyedüli kincset, akiért addig is élt, s akin valósággal csüngött szeretetével.

Izsák elvesztése mérhetetlen szenvedést jelentene atyái szívének. Őt Ábrahám annál is inkább szerette, mivel istentől, mint csodálatos ígéret beteljesedését nyerte. Fia életét az írás szerint eljövendő szent hajnalpírban, az ígéretek fényében látja ragyogni. Isten tudta mit rótt rá. Látta gyötrődését, szorult helyzetét.

Bennünket is lát az Úr. Miért féltjük magunkat az Ő intézkedésétől? Isten tudja, hogy közülünk ki-ki milyen terhet képes elhordozni.

Ábrahám korán reggel megnyergelte szamarát. Atyai szíve mély búbanatban vergődött, de legyőzte, megbabolázta érzéseit. Szótlanul, gondokkal rakottan három napig volt úton. Hogy remeghetett a keze, amikor az égő áldozathoz való fát felkötözte Izsák hátra. Szívébe nyilallott a fájdalom, amikor a fia megkérdezte tőle: Atyám! Ímhol van a tűz és a fa, de hol van az égő áldozatra való bárány?

„Az Isten majd gondoskodik az égő áldozatra való bárányról.” Milyen kétértelműen hangzik Ábrahám válasza. Pedig Ő egyértelműen szólt.

Midőn végül is hitének és atyái szívének szerelmét, egyetlen reménységét, felkötözte az oltárra, szó hallatszott: Engedelmes volt mindhalálig?

Isten látta Ábrahám hitét. Ugyan mit láthat rajtunk? Minden megnyilatkozásunk után odatehetnénk? Hittem, azért szóltam. Ami nem hitből van, bűn az.

Szólt az Úrnak angyala: „Ábrahám, ne nyújtsd ki a te kezedet a gyermekre, és ne bántsd őt.” Akkor meglátta Ábrahám a kost a túskeborkor szövénységében. Nem fájt már atyai szíve tovább. A világ legboldogabb emberének érezte magát.

Ábrahámtól nem volt teatrális gesztus, amikor kést rántott a fiára. Ő mélységesen hitt Istenben. Ezért láttatta meg rajta Isten az Ő szabadító hatalmát. Az Isten látja a mi szabadításunkat is, tiédet és az enyémet. Nincs más cél az Ő szeme előtt, csak ez.

Ábrahám és köztünk ott fekszik a Golgota keresztje, amelyhez oly közeli hegyen mutatta be Ábrahám az ő áldozatát. Isten talált, látott a mi szabadításunkra egy fölülmúlhatatlan módot. Ábrahám boldog fellélegzéssel oldozta fel fia köteleit. Isten az Ő egyszerű fiát az áldozati oltár fáján hagyta függeni. Ő nem keresett mást áldozatul fia helyett, hogy nekünk életünk legyen. Ábrahámnak még egyedül kellett szenvednie. Krisztus nélkül, nagypéntek és húsvét nélkül. Bennünket pedig a bizonyágok fellege vesz körül. Ó, mi kicsiny hitűek... Ámen.

Keresztelési igehirdetés

Dobre Edvin

Baca

Beteljesedett ígélet

Alapige: 1Sámul 1,26–28

Isten Igéje gyakran szó szerint beteljesedik az életünkben. Lehet, kételkedünk ebben, lehet, nem merjük elhinni, de Istennek gondja van arra, hogy mi emberek megtapasztaljuk az Ő Igéjének erejét.

Bizonyára ti is megtapasztaltatok kedves szülők, hiszen valósággal átéltek azt a régi történetet, amit a Bibliából olvastam. Mennyi imádság szállt fel szívetekből, mennyit kértétek az Urat, hogy meghallgasson titeket, úgy mint régen Anna, aki szívét öntötte ki az Úr előtt.

Ma sokat tanulhatunk tőletek. Azt, hogy ebben a modern világban is vannak még olyan emberek, akik imádkoznak azért, hogy gyermekük legyen. Akik tudják, hogy a gyermek Isten ajándéka, s nem egy biológiai folyamat eredménye csupán. Akik nem szégyellnek imádkozni, mert érzik, hogy imádságot meghallgató Istenünk van.

Isten meghallgatta Anna imádságát, s bizony meghallgatta a ti imádságotokat is. Nehéz volt kivárni, de megérte. S most örömmel állsz az Úr előtt te édesanya és mondod: „Ezért a fiúért könyörögtem és az Úr megadta kérésemet, amelyet Tőle kértem.” (1Sám 1,27) És hálával mondod te édesapa: „Áldott legyen az Úr.” (Zsolt 68,20a)

A felolvasott Igéből hallottuk, hogy Anna felvitte a gyermeket a templomba. Ez azt jelenti, hogy a gyermeket felajánlotta Istennek. Ti is ezt teszitek itt a templomban. Amíg a keresztség sákramentumát kiszolgáltatók, amíg a keresztség vize hirdeti azt a drága vért, melyet Krisztus ontott a bűnért, addig átadjátok a gyermeket Istennek ezzel a megfontolással: Te viseld gondját ennek a gyermeknek, Atyánk, minket pedig segíts meg, hogy amíg élünk, mint jó sáfárok, mindent megtegyünk a gyermek boldogságáért és lelki üdvösségéért. Felajánljuk Neked ezt a gyermeket Istenünk, hogy azt a váltságot, amelyet

Krisztus hozott az Ő áldozatával, terjeszd ki az ő életére is, hogy majd egykor hitvalló gyermeked lehessen. Szép ajánlás ez, s az Isten nyomban válaszol nektek: a keresztség sákramentumában a ti gyermeketekre fordítja jótetszését és olyan személlyé teszi, aki ezután jogot formálhat az Úr Jézus szeretetére és kegyelmére.

A felolvasott történet azzal zárul, hogy ott a templomban imádkoztak az Úrhoz. Így zárul gyülekezetünk mai ünnepe is: szülők, lelkipásztor, presbiterek, gyülekezeti tagok együtt imádkozunk az Úrhoz. Mert felelősek vagyunk ezért a kis gyermekért. És ezt a felelőséget Isten elé visszük: „Ígérjük és fogadjuk, hogy e kisdéd hitbéli nevelése érdekében minden tőlünk telhetőt megteszünk.” A többit pedig az Úr Istenre bízuk azzal a hittel, hogy Isten akarata által a többi „jönni fog magától”. Ez a magától – írja Reményik Sándor – ez a Kegyelem. Láthatatlanul és mégis valóságosan ennek a kegyelemnek a jelét fogja viseli homlokán ez a kisgyermek és ez a kegyelem segít majd bennünket – szülőket, keresztszülőket és gyülekezetünk tagjait –, hogy Istennek tett fogadalmunkat megtarthassuk.

Ezért a kegyelemért imádkozunk most az Úrhoz. Ámen.

Esketési igehirdetés

Jakab Mihály Gyula
Bethlenszentmiklós

Legyetek só, legyetek világosság...

Alapige: Máté 5,13–16

Kedves fiatal pár, kedves barátaim, ünneplő gyülekezet!

Különleges nap a mai, mivel Isten azért hívott össze bennünket, hogy azt a határozatot, hogy e két felet egybeköti nekünk nyilvánvalóvá tegye. E határozat Isten részéről már rég megtörtént, még ez ifjú pár születése előtt. Isten tudta, hogy nem jó az embernek egyedül lenni, tudta, hogy a kettőnek sokkal jobb a dolga, hogynem az egynek. Ezért úgy irányította a ti útjaitok, hogy ráébredjetek arra, hogy ti egymás számára teremtettek. Milyen áldott érzés az, amikor férfi és nő egy boldog pillanatban megérzi, hogy szívük közös szeretetben összedobban. Megérik egymásban az igazi segítőtársat és meglátják, hogy közös életüknek van egy közös célja, áldott feladata, boldog reménysége. Hogy ez mikor történt, ti tudjátok legjobban, kedves fiatalok! De nem is az időpont a fontos, hanem az, hogy felismertétek Isten akaratát és most itt álltok, hogy esküteletekkel feleljetek Isten embert-összekötő parancsára és vegyétek az Ő áldását, amely most már nem mint különálló egyéneket, hanem mint házaspárt fog kísérni azon a nehéz, de szép úton, amelyet vállaltatok, hogy mint lelkipásztori család, tiszta és szent családi életetek által az Úr nevét dicsőítsétek.

Nemhiába szól Isten az Ő Igéjében a hallottak szerint. Mert míg Isten a házasságot két ember egész életre szóló testi-lelki egységének, a szolgáló szeretet, a kölcsönös örömszerzés és közös felelősség iskolájának alkotta, úgy, hogy az igehirdetésben biztatást, az esküben elkötelezést és felelőséget, a nehézségek elhordozására segítség ígérte és az Ő áldását kapja a házasságkötő pár, addig a ti házasságotok egyfajta többletet is fel kell hogy mutasson: ti *só* és *világosság* kell hogy legyetek! Persze, hogy e kijelentés nem menti fel a gyülekezet tagjait az Isten előtti felelősség alól. A gyülekezetre is

épp úgy érvényes ez az Ige, de rátok különösképpen. Nézzük meg ezért, hogy mit akar ma nektek tanítani Jézus Urunk ebben az Igében.

Ti vagytok a földnek sója. A sóhoz és annak hatásához kétféle tapasztalat kapcsolódott a Bibliában. Először is a só elpusztíthatja a növényzetet. Másfelől (és a mi esetünkben ez az érvényes) a só úgy jelenik meg, mint tartósítószer, mint ízesítő. Az Ószövetségben ezen a gyakorlati jellegén túl jelképes szerepe is volt a szövetségkötésben és az áldozatok bemutatásánál.

Ti is, kedves fiatalok, *só* vagytok, akik az Isten szerinti kegyes és becsületes élet, a jó lelkiismeret, a szeretet, a mennyei tudomány ízét viszitek majd abba a gyülekezetbe, ahová majd kikerültök. Lesznek majd ízét veszített helyzetek, ízét veszítet emberek, akiknek életét ti kell hogy megízesítsétek.

Figyelnetek kell az adagolásra. Figyelnetek kell arra, hogy ti mint só el ne veszítsétek saját ízeteiket.

Az Ige arra figyelmeztet, hogy a só megfzetlenülülhet, amely aztán nem jó semmire, amely adott esetben pusztít, adott esetben pedig hiábavalóvá válik. A ti kötelességetek az, hogy minden megpróbáltatásban helyt tudjatok állani, hogy fehérek, tiszták és ízesek maradjatok mindenkor, akár a finomsó. Ezért az Ige legyen ezért az, ami az életeteket meghatározza, hogy amíg egymás életét ízesítitek, addig a gyülekezetben tartósítást végezhesetek, hogy megóvjátok azt az elvilágiasodás veszélyétől és átkától, mely kibontakozóban van társadalmunkban és egyre jobban fenyeget.

Ti vagytok a világ világossága. Bár mindannyian a világosság fiai vagyunk, mégis Krisztus Urunk rendelt olyanokat is, akik *a világ világossága*. A kettő között az a különbség, hogy amíg az elsők látják a világosságot és abból táplálkoznak, addig az utóbbiak maguk is világítanak, vagy legalábbis Krisztus dicsőségének fényét, Isten kegyelmének áldását visszatükrözik az előbbieket megtartására.

Amikor egymásnak világítottok a ti otthonotokon belül, vagy amikor a gyülekezet előtt világíttátok meg az Istenhez vezető utat, eszetekben kell tartanotok azt, hogy a világosság forrása Isten. Ti csak eszközök vagytok! A világítás úgy lesz folyamatos, ha azt Isten táplálja. Isten úgy rendelte életeteket, hogy a házasság és a szolgálat terén helyeteket egyaránt megtaláljátok. Ez a másokért élő, másokat világító életforma erőteljes, akár a hegyre épített város. Olyan, amit nem lehet elrejtteni, amit távolról is sokak (gyülekezet) számára látható. A páros és a közösségi életben egyaránt vigyázni kell a beszűküléstől, az elszigetelődéstől. Sok példa azt mutatja, hogy egyesek a véka alatt próbálnak világítani. De az ilyenek csak keveseknek tudnak világítani és nem sokáig. Az önmagunkba való fordulás, a saját erőnkbe vetett bizalom pusztító hatású nemcsak a magam, hanem mások számára is. A világító gyertya hamar kialszik, ha a véka alá rejtik. Ott nincs elég levegő, ami táplálná.

Nektek *egy házban és az egyházban* kell világítanotok. Parókia és gyülekezet két olyan hely, amelyre az emberek odafigyelnek. Ha nem másért, kíváncsiságból.

Úgy fénylíjék a ti világosságotok az emberek előtt. hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat! Ámen.

Temetési ígahirdetés

Bóné Lajos
ny. lelkipásztor
Tasnád

Bizonyág Istennek az Ő ígahretéhez való hűségéről

Alapige: Zsoltárok 91,15–16

Gyászoló család, kedves testvéreim! Amikor néhány percre elcsendesedve megállunk e koporsó mellett, ennek az alkalomnak értelme abban van, amit már az előfahásban hallottunk: „Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, a vigasztalásnak Isten, aki megvigasztal minket...” Kétségtelen, hogy minden temetési istentiszteleten más és más csengése van ennek az előfahásznak, amennyiben más és más „mértékű” a koporsó mellett állók fájdalma, szomorúsága, gyásza, döbbenete vagy félelme. Abban viszont minden ilyen alkalom megegyezik, hogy emlékeztet és figyelmeztet. Emlékeztet arra, amit már első magyar nyelvemlékünk, Isten változatlan végzése alapján megfogalmazott: „Látjátok feleim, szemetekkel mik vagyunk, íme por és hamu vagyunk.” És figyelmeztet, hogy földi létünk ideje lehet hosszabb vagy rövidebb, de egyszer véget ér, „mert nincsen itt maradandó városunk”

„Legyen áldott az Isten”, hogy most nem a keserű gyász gyötrő fájdalmával, hanem Urunk akarátában megbékélt lélekkel tekinthetünk csendes kegyelettel a koporsóra, melyben annak földi maradványa nyugszik, akinek életén beteljesedett Isten ígahjének az előbb felolvasott bizonyágtétele. Akár az egész zsoltárt is olvashattam volna, melyből a két verset hallottuk. A Megváltó Messiásra, Krisztusra vonatkozó prófécia ez elsősorban, de igazsága érvényes azokra is, akik a Krisztuséi. A koporsóban nyugvó testvérünk-ről is Isten mond biztos ítéletet, de akik őt itt ismerték, jó lelkiismerettel tehetnek bizonyoságot arról, hogy Krisztus megváltó szeretetének hordozója volt. Egy hosszú élet változásai, küzdelmei és próbái között ő valósággal példázta Isten ígahretéhez való hűsége biztosságát.

„Segítségül hív engem, ezért meghallgatom őt...” Nem szégyenült meg ebben az ígahretben bízó hitében. Pedig milyen sokszor kellett segítségül hívnia azt a Mindenható Istent, Akiben töretlenül bízott. E kis falu legöregebb embere volt. 97 esztendő. Világtörténelmi események sorozatában is hosszú idő. Átélt két világháborút. Négy évig volt az oroszfogság keserves nyomorúságában, de nemcsak a vele együtt szenvedő emberekkel volt együtt, hanem Istennel is, aki amint ígahnkben mondja: „vele vagyok... megmentem...” és megmentette és hazavezérelte, hogy hitvestársával, aki 67 évi házasságuk alatt hűséges társként volt vele, együtt nevelhessék három gyermeküket, kik most, mint már szintén öregek, meglett korú gyermekeikkel, az unokákkal és dédunokákkal állnak itt. Mennyi minden változott az ő hosszú élete során a világ felgyorsult forgatagában, de ő tudta, hogy Isten nem változott. Ezért két bot segítségével, apró, csoszogó léptekkel, de hálás, derűs tekintettel, már túl a 95. évén még eljött a templomba, mintegy megszegyenítve a magukat vasárnap is hajszoló, törtető és mégis boldogtalanokat. Ő, milyen sok nagy, vagy kevésbé feltűnő eseményt sorolhatnánk itt fel megboldogult testvérünk életéből, melyekben ő nem csak hitte, de meg is tapasztalta, amit adventi énekünkben szoktunk gyülekezeti közösségben vallani: „Igaz Isten ígahretében változhatatlan valóság, ami egyszer szent beszédedben megmondasz, az mind igazság.”

„Megmutatom néki az én szabadításomat.” Sokszor megmutatta életében – igaz – tükör által és homályosan, de hitével felismerhetően és megfoghatóan, halálával pedig immár színről színre.

Az lehet, és kell hogy legyen a vigasztalás e koporsó mellett, hogy családtagoknak és gyülekezetnek az ő élete, hívó szívének példaadása tegye nyitottá a mi szívünket is Isten drága ígéje minden előttünk álló ígérete számára. „Bizzatok Őbenne mindenkor ti népek...!” (Zsolt 62,9)

Annyi mindenhez ragaszkodunk-kapaszkodunk, amik mind elveszítik egyszer értéküket és jelentőségüket. Emberi életünknek egyetlen igazi gazdagsága, mindennél drágább ajándéka, hogy múlt örömeikön, fájdalmonkon, sikereken vagy csalódásokon túl, szívünkben hordozhatunk egy – a mindennapi élet gyakorlatát is meghatározó – bizonyosságot, amit a mi Urunk Jézus Krisztusunk hagyott reánk: „Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki hisz énbenem, ha meghal is él; és aki él és hisz énbenem, soha meg nem hal.” (Jn 11,25–26) Nem egyszerű és könnyű dolog ezt emberi értelmünkkel megragadni, felfogni, de ez nem is az emberi értelem kérdése, hanem amint Jézus a vakon született gyógygyíttottnak mondta: „Hiszel-e te az Isten Fiában?” (Jn 9,35)

Gyászoló család, kedves testvéreim, bár tudnátok ti is felelni a kérdésre: „Hiszek Uram”, mert akkor nem csak – bár fájó, de – megvigasztalódott lélekkel kísérjük a megfáradt, hűséges férj, öreg édesapa, nagyapa és az amúgy is megfogyatkozott gyülekezet példás életű tagjának koporsóját a megásott sírhoz, hanem azzal az elkötelezettséggel, hogy további – kegyelemből még néktek – nekünk ajándékozott földi időnkben a feltámadás és örök élet Urának engedelmeskedve viszonyulunk egymáshoz. Gyászoló családtagok – kiket egymástól is, szülőfalutól is messze sodort a jobb megélhetés gondja és reménye – gyöngéd szeretettel, figyelmességgel igyekeztek enyhíteni elsősorban az egyedül maradt öreg édesanya fájalmát, de egymással szemben is Isten szabadító, áldást adó szeretetének eszközei leszek. Jó itt, ilyenkor a Krisztusnak való engedelmisség szándékával szívünkbe zárni és a felhantolt sírtól magunkkal vinni, hogy nem elég csak a ravatalnál találkozni, virággal, koszorúval kegyeletünket kifejezni és osztozni a gyászban. Jó itt, ilyenkor szívünkbe zárni, amit az Érmellék nagy fia, Ady Endre mond *Ha holtan találkozunk* című versében: „Felpattant bús nagy szemekünk kérve világítják az éjünk, miért nem voltunk jók egymáshoz, amikor éltünk?”

Legyen áldott Isten, Aki megvigasztal minket és tanít: „Úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.” Ámen.

Varga László

ny. lelkipásztor
Marosvásárhely

Betelve az élettel

99 évet élt asszony temetésén

Alapige: 1Mózes 25,8–10

Gyülekezetünk legöregebb tagjának temetésére gyűltünk össze. Úgy tűnik, nem jó példát mutat elélni a felolvasott ige. Ábrahám vándor volt egész életében. Testvérünk 99 évet élt egyetlen városban. Itt született, itt ment férjhez, itt nevelte gyermekeit, itt élte végig hosszú öregségét. Elképzelni sem tudjuk városunkat nélküle. De ha közelebbről meggondoljuk, élete mégis vándorlás volt. Nem ő vándorolt, a világ, a család, az élet változott körülötte, s neki mindig új és új feladattal, új örömeikkel és új nyomorúságok-

kal kellett találkoznia és megküzdenie. Ebben mutatkozott meg az ő életében is az ige, hogy bujdosók és vándorok vagyunk ezen a földön.

Mindennapjainak meghatározója, jellemzője a munka volt. Az pedig minden nap más arcot mutat. Fiatalon, mint legidősebb gyermeke családjának, a testvérek gondozása, vezetése volt a feladat. Örömmel végezte, gondoskodó, jó testvér maradt mindaddig, míg sorban el nem temette őket, hogy végül ő, a legidősebb, egyedül maradjon a testvérek között.

Jó férjet kapott Istentől ajándékba. Hűségesen tartott ki mellette örömeiben, nehézségekben, a kezdeti jólétben éppen úgy, mint a kis vagyon elvesztése idején, később a közös munkában, vagy amikor hosszan kellett gondoznia beteg férjét. De jött az özvegység egészen más életrendje, azt is meg kellett tanulnia és sikerült: Istenben bízva vállalni és új erővel végezni az özvegység nehéz feladatait.

Milyen öröm volt Isten kezéből fogadni négy kis gyermekét; felkészülni a nagy család vezetésére. Nem adatott meg neki, hogy mindnyájukat felnevelje. Kemény próbát kellett kiállnia, háromszor állni meg szeretett gyermekei koporsója mellett. Hite ezt is kiállta, nem rendült meg. Talán annál nagyobb szeretettel, teljes szeretetével fordult egyetlen megmaradt gyermeke, majd unokái, dédunokái felé. Ti tehettek róla tanúbizonyságot, ti fogjátok megérezni, mennyivel üresebb lesz az életetek az ő szeretete nélkül.

Elég volt. „Betelt az élettel.” Nem kívánt már semmi mást, csak a találkozást várta Krisztusával és elköltözött szereteteivel. A 99 év alatt lassan elmaradtak a kortársak, barátok, ismerősök. Három kincse maradt: a család, az emlékek, az Isten. Betelve az élettel: nincs már erő az életet betöltő és széppé tévő munkához, nincs már cél, feladat, földi reménység. A család kinőtt fáradt kezéből, nehéz volt tudomásul vennie, hogy nem ő az, aki gondoskodik másokról, hanem róla gondoskodnak hűséges kezek. Az emlékek is elhalványodnak. Nincs is kinek mesélni; az újaknak már mások az élményei.

De egyre közelebről látja a fénysugarat: Isten hívását. Hozzá vezetett minden gondolata, Neki lehetett megköszönni, mi minden jó ajándékot kapott Tőle hosszú élete folyamán. A panaszok már régen elmaradtak, csak az maradt meg, ami szép volt, ami Istentől kapott ajándék volt, amire csendes, hálás örömmel lehetett emlékezni. Én, a sokkal fiatalabb hallgató, keveset tudtam adni, ő adott nekem tanítást megelégedettség-ről, istenvárásról, az örök boldogságra való nyugodt készülésről. A fáradt kéz Isten felé nyúlt: Jöjj, Uram, Jézus! És most felé nyúlt egy kéz az örökkévalóságból: Jöjj, várlak, érted jöttem.

Régen volt, amikor Ábrahám eltemette Sárát a Makpelá barlangjába. Vándorlása közt változatlan vágya volt mellette elpihenni. Ő még nem tudta, amit mi tudunk, hogy csak a csontok pihennek ebben a sírban ugyanúgy egymás mellett, mint a Makpelá barlangjában. Jó volt azért arra gondolni, hogy itt együtt nyugosznak majd a szeretettek testeik. Elköltözött testvérünknek is ez volt a kívánsága, de nem ez volt a reménysége. Biztos örömmel várta, s bár az ítélet semmiképpen nem a miénk, egy ilyen szép élet végén jogunk van biztosan reménykedni abban, hogy megvalósult igaz hittel várt legnagyobb vágya és reménye: Krisztussal és Krisztusnál találkozni, mindörökre örömben együtt maradni előtte elköltözött szereteteivel.

Ő tudta, rendületlen hittel tudta, hogy ez az élet csak a munka, a feladatok területe. Maga az élet annál sokkal több. Hogy Isten nem azért adott annyi tanítást, annyi áldást, szeretetet és segítséget az övéinek, hogy a végén az mind semmivé legyen. Hogy ezen a világon túl ott van, valóságosan ott van az a másik világ, ahol Krisztus uralkodik örök dicsőségben, múlhatatlan szeretetben, s oda várja azokat, akik ebben az életben is Őt

szeretik, akik kérik, akik várják a vele való találkozást. Testvérünk oda készült. Kedves igéje, reménységének alapköve volt a Krisztus biztatása: „Én élek, ti is élni fogtok.”

Gyermeke, unokája, dédunokái, titeket is oda vár. Az ő példája szerint imádkozzátok, egymás életében igyekezzetek pótolni az ő szeretetét, úgy kövessétek Krisztust, hogy reménye ebben is valóra váljék, hogy amikor eljön az ideje, Krisztus előtt ti is vele éljétek majd az örök dicsőségben. Ámen.

Csak egyvalami hiányzik

Mennyi rendes ember van a világon! Oly kedvesek, szeretetteljesek, nemes gondolkodásúak, becsületesek és egyenesek – ki-ki maga a megtestesült jószág! Semmi sem sok nekik, ha segíthetnek valakin. Készek önmagukat feláldozni, tele vannak együttérzéssel és cselekvő emberbaráti szeretettel; aki csak ismeri, mindenki szereti és csodálja őket, tökéletes jellemek, minden szempontból vonzóak. Egyvalami azonban hiányzik belőlük, és ez az *élet* – Krisztus. Becsületesek megtérés nélkül, szeretetreméltó voltak velük született, és jellembeli kiválásaik is természetből valók, anélkül hogy az Úr Jézus szépsége érintette volna őket. Jó tagjai a társadalomnak, de nem Jézus Krisztus gyermekei.

Éppen úgy van ez, mint a nagyszerű szobor vagy a csodálatos kép; minden vonása tökéletesen kidolgozott, az emberek tolonganak körülötte és mind dicsérik szépségét: csak éppen *élet* nincs benne, vászonra van festve vagy márványból faragva, hideg és érzéketlen.

Csak egyvalami hiányzik ezekből az emberekből. Mit ér egy nulla? Semmit. De ha egy egyest teszünk eléje, máris tízet ér. Minden emberi erény Jézus Krisztus nélkül olyan, mint egy sor nulla – melynek semmi értéke nincs, élettelen és értéktelen, mint 00000 pénzegység. Krisztussal az élén azonban így fest a kép: 100 000 pénzegység.

Versek szórványvasárnapra

Jékely Zoltán

A marosszentimrei templomban

Fejünkre por hull, régi vakolat,
így énekeljük a drága Siont;
egér futkározik a pad alatt
s odvából egy-egy vén kuvik kiront.
Tizen vagyunk: ez a gyülekezet,
a tizenegyedik maga a pap,
de énekelünk mi százak helyett,
hogy hull belé a por s a vakolat,
a hiuban a denevér riad
s egy-egy szuvas gerenda meglazul:
tizenegyedikünk az árva pap,
tizenkettedikünk maga az Úr.

Így énekelünk mi, pár megmaradt
– azt bünteti, akit szeret az Úr –,
s velünk dalolnak a padló alatt,
kiket kiirtott az idő gazul.

Kovács István

Történelem

*Tizen vagyunk: ez a gyülekezet,
a tizenegyedik maga a pap,
de énekelünk mi százak helyett,
hogy hull belé a por s a vakolat.*
(Jékely Zoltán: *A marosszentimrei templomban*)

A dombon – örvénylő ég sodrában –
még állnak tetők és falak,
Noé templom-bárkájaként
még őrzik a halottakat.
De fenn a hajnalló toronyra
rozsdás pecsétet üt a nap,
s a bedeszkázott ablakokra
veresen izzó nyársakat.
A halált nyeldeső torokban
öntvény lett Isten éneke,
megégethet a forrósága,
mindegy, hogy ezrediknek-e.

Elsőnek-ezrediknek itt ma
az egykor tízen voltakért,
kik százak helyett énekeltek,
s az árván prédikált papért.
Pelikán-éhes tél jöhet még.
És cserben is hagyhat az Úr...
Csak énekeljenek mibennünk,
„kiket kiirtott az idő gazul”

Kányádi Sándor

Egy csokor orgona mellé

Jékely Zoltánnak

orgonaszó orgonaillat
ónkarikás ablaktányérok
lépesméz-ízű zsoltár
életem pünkösöd-évszaka
lelkem pünkösdi itala
máig zsongító óborom
nyelvem petőfisándora
albertus molnár

ledőlt a cinterem fala
kövei földbe vástak
védtelen áll a dombon
maholnap egyes-egyedül
istené lesz a templom
csupán egy ajkon szól már
paptalan marosszentimrén
haldoklik szenci molnár

hoztam egy csokor orgonát
ülök őbenne bízón
ülök hol várja jézusát
a házsongárdi síron

Zsisku János

Ezékiel próféta könyörgése

Mint könnyű pelyhet tettél le a völgybe,
mely csontokkal volt színültig feltöltve.
Már sárgák voltak, mint a pergamen,
és szétszóratott mindenik tetem.
A völgy északi, keskenyebb fele
lábszárcsonttal volt telides-tele,
az átellenes, déli oldalon
koponyák hegyén ült a borzalom.
Az ajkam kék volt előbb, majd lila
míg szavad vettem: Embernek fia,
mondd: lesz még egyszer ép és eleven
csont, hús, bőr, lélek ez a sok tetem?
A tetszhalálból támadhat-e fel
egy új, egy élőbb, lelki Izráel?
A hitben akik csontváz-csenevészek,
fúhat át köztük teremtőn a Lélek?
Hol közöny tesped, elszomorító,
lesz zúgás-zörgés, reformáció?
Az ájultságból alig ocsúdott
ajkamon válasz: Uram, te tudod,
hogy megkeresek minden csontszilánkot;
csak eleveníts, míg én profétálok.

Gyurcsó István

Szlovákia

Az unokák megszületnek...

Az unokák megszületnek.
Az unokák sírnak,
az unokák járni tanulnak,
az unokák beszélni tanulnak...
Az unokák, amikor jeles ünnepeken
körben állnak a nagyszülők
udvarán –
nem értik egymást.
Az unokák a nagyszülőket sem értik.
„Gyöngyöm, virágom!”
Az unokák nem értik,
mi az a „Gyöngyöm” s
mi az a „virágom”
Az unokák más nyelvű tájról jöttek
a nagyszülők udvarába,
ahol apjuk vagy anyjuk
tanulta az anyanyelv
varázsigéit.
Az unokák karikában állnak
a nagyszülők udvarán.
A nagyszülők sírnak!
A nagyszülők mosolyognak,
a nagyszülők madártejet főznek,
s a nagyszülők beszélni tanulnak
az unokák nyelvén,
hogyan megértsék egymást.
A nagyszülők szíve kerek alma,
beleharaphatnak a más nyelvű unokák.
A nagyszülők szíve tiszta szoba,
ahol leülhetnek a más nyelvű
unokák.
De egyszer elfogynak a nagyszülők:
elfogy a kerek alma,
kihűlnek a tiszta szobák.
Az unokák nem tanulják meg a
varázsigéket,
és elfelejtik a világot.